

KŁUKA

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 427 ISSN 146-9271 miesięcznik 15 lipca 2021 2,50 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0142-6923

Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

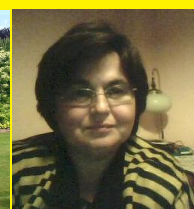
W numerze:

- Kronika SP nr 3
- Wieści z Gminy Lyski
- Koncert na Rynku i Olzie
- Wele byfyja
- Z życia Miasta
- Podania śląskie
- Sprawozdanie z prac Burmistrza
- Rozważania Prezesa
- O zdrowiu
- Kalendarium
- Poezje
- Aktualności
- I dużo więcej ...

ZAPRASZAMY i CZEKAMY!!!

Redaktor wydania:
Joanna Rusok

Redaktor wydania:
Janina Oleś

25 czerwca w Olzie spotkało się 12 zespołów regionalnych, w tym z powiatu wodzisławskiego 10, rybnickiego (Dzimierzanki), raciborskiego (Rzuchowianki) oraz 18 delegacji Kół Gospodyń Wiejskich i oczywiście liczni widzowie (Znaczna grupa z naszego miasta z p. Burmistrz Mariolą Bolisęgą). Były więc śpiewy, występy zespołów, poczęstunek, losy, pokaz robienia wianków i wreszcie piękna uroczystość nad wodą. Miło nam, że występ „Kliki Machnika” poderwał do tańca wiele pań. Warto popatrzeć na zdjęcia, filmiki z tej uroczystości, która jest jedyną tego rodzaju dużą imprezą w regionie.

Noc Świątojańska

- miejsce: cśrodek wypoczynkowy "Łas-Pol" w Czie (ul. Kolejowa)
- piątek 25 CZERWCA 2021 r.
- godz. 18.00

Wszystkich chętnych zachęcamy do przygotowania wianków obrzędowych

WSTĘP WOLNY!

Organizator: Związek Kultury i Tradycji "Czasy" w Czie
 Współorganizatorzy: EDI ART, i f i k, gorzyce.pl, nowiny.pl, Wodzisław, mscz, wodzisław, Gazeta

Kronika Szkoły Podstawowej nr 3 w Rydułtowach część 24

Stumaczył: Gryk Markiewka

Co tym matym sprawiło największą radość. Duża liczba widzów otaczała plac zabaw i cieszyła się z osiągnięć swoich dzieci, a nauczycielowi odpłaciła pełnym uznaniem za jego pomysł. Również życzny ofiarodawca zaznaczył przez pewien czas swoją obecnością rozbitwane towarzysztwo. Około godziny 7.30 nastąpił powrót do szkoły, skąd średnie i małe dzieci odesłano do domów rodzinnych. Natomiast uczniowie wyższej klasy odśpiewali w ogrodzie Mazurków kilka pieśni. Wp. obecny tam ewangeliczny Związek Młodzieńców, przez żywe głośnie bratwa wyraził swoje uznanie dla doskonałych osiągnięć szkoły wiejskiej. Przyjemny korowód taneczny zatrzymał dorosłych na miejscu aż do północy.

Fr. Kurzeja

Zegoroczna uroczystość Sedanu odbyła się w następujący sposób. Uczniowie wszystkich klas ustawili się na placu gimnastycznym obok szkoły. Po czym o godzinie 8-mej rozpoczęto uroczystość modlitwą „Przyjdź Duchu Święty” i pieśnią „To jest dzień Pana”. Następnie Trzeci nauczyciel pan Haase wygłosił uroczystą mowę, w której oprócz jasnego przedstawienia wydarzeń pod Sedanem, objaśnił w łatwy pojęty sposób również motywy zjednoczenia niemieckich szczepów. Mowę zakończono trzykrotnym „Hoch” dla jego majestatu naszego najłaskawszego cesarza i króla Wilhelma III. Po odśpiewaniu hymnu narodowego główny nauczyciel wygłosił również mowę do dzieci, w której sens słów „Pycha przechodzi przed upadkiem” i „pokornym Bóg daje łaskę” przedstawił w zrozumiały sposób, bardzo trafnie wskazując na Napoleona III i Wilhelma I. Po tym nastąpiło odśpiewanie 12 pieśni patriotycznych i deklamacje kilku wierszy dotyczących tego szczególnego dnia. Krótko przed godziną

10-tą odmówieniem „ojcie nasz” za poległych pod Sedanem uroczystość zakończono. Po matym przemarszu, dzieci zostały zwolnione. Budynek szkoły został oflagowany.

Fr. Kurzeja

PMO MMMD 1898

Zegoroczną uroczystość urodzin Cesarza obchodzono w następujący sposób. Wszystkie dzieci tutejszej szkoły zebrały się w izbie klasy wyższej. Drugi nauczyciel pan Podleśny wygłosił przemowę dotyczącą tego dnia. Jako motto przemowy wybrał niemiecki hymn narodowy. Pojedyncze wersety tego pięknego wiersza były wątkiem, na podstawie którego krótko omówił podporę tronu i trudny panującego. Mowę zakończono trzykrotnym „Hoch” dla majestatu Cesarza. Następnie śpiewano kilka pieśni patriotycznych, a pomiędzy nimi kilka dzieci z klasy wyższej i 3 dzieci z klasy niższej deklamowało odpowiednie wiersze. Na koniec główny nauczyciel pan Kurzeja wygłosił mowę, w której dzieciom wyjaśnił szczególnie, że Cesarz nie jest w żadnym wypadku wrogiem naszej religii. Wręcz przeciwnie szanuje ją i ochrania tych, którzy swój obowiązek religijny wiernie spełniają. Modlitwa zakończyła tę uroczystość. Podczas uroczystości obecna była żona tutejszego właściciela gospody Mazurek. Wyraziła ona najwyższe uznanie. Budynek szkolny był oflagowany.

Uzupełnienie

Przemowa p. Kurzeji zapala młodzież do prawdziwej miłości do rodziny panującej i do niemieckiej ojczyzny. Dalej ostrzegał przed obcowaniem z demokratami i niebezpiecznymi agitatorami Polaki i przed czytaniem polskiej prasy. Jednocześnie zostało podniesione dobrodziejstwo naszego Cesarza i jego prawdziwa przyjaźń i miłość do narodu i młodzieży szkolnej. Odśpiewano 10 pieśni patriotycznych i wygłoszono 10 wierszy.

Fr. Kurzeja

Potrawy sezonowe

ZAPIEKANKA Z TRUSKAWEK

Truskawki umyć i ułożyć w naczyniu żaroodpornym. Następnie jajka i mąkę wymieszać ze sobą, dodać odrobinę cukru i ubić na sztywną masę. Tą masę położyć na truskawki i wstawić do piekarnika. Całość zapiekać przez kilkanaście minut. Po wyjęciu z piekarnika potrawa gotowa jest do spożycia. Taki deser to odmiana od tradycyjnych truskawek posypanym cukrem lub polanym śmietaną. Wspaniale nadaje się na duże przyjęcia. Ten deser wykonujemy tylko ze świeżych, sezonowych truskawek.

KONFITURA TRUSKAWKOWO-RABARBAROWA Z CYNAMONEM

Składniki:

400 g rabarbaru
600 g truskawek
4 łyżeczki cynamonu
1 opakowanie cukru żelującego 2:1 od Delecty
Rabarbar myjemy, obieramy ze skórki i kroimy na 1-centymetrowe kawałki. Przekładamy rabarbar do garnka o grubym dnie, dosypujemy cynamon i dusimy przez około kwadrans. Oczyszczone i pokrojone w ćwiartki truskawki przekładamy do wystudzonego rabarbaru, dodajemy cukier żelujący i podgrzewamy. Gotujemy około trzy minuty i od razu przekładamy do niewielkich, wyparzonych słoiczków. Zakręcamy na gorąco i odwracamy dnem do góry. Taką konfiturę możemy wykorzystywać na kanapki, do naleśników i do wypieków. Będzie idealna na jesienno-zimowe wieczory, gdy zatęsknimy za pogodnymi dniami!

TARTA RABARBAROWA

Składniki:

Opakowanie kruchego ciasta od Delecty
1 jajko
100 g masła
2 łyżki mąki
Nadzienienie:
6 łyżek brązowego cukru
500 g rabarbaru
200 ml śmietany 30%
2 żółtka
płaska łyżeczka czarnuszki
pół szklanki orzechów włoskich

Mieszanę na kruche ciasto wyrabiamy szybko z zimnym masłem i jajkiem. Wkładamy na pół godziny do lodówki. Po schłodzeniu rozwałkowujemy na cienki placek i przekładamy do formy. Nakłuwamy widelcem i pieczemy w piekarniku nagrzanym do 190°C przez około pół godziny. Rabarbar obieramy, kroimy na kawałki długości około 2 centymetrów i parzymy wrzątkiem, posypujemy brązowym cukrem. Do kubka lub małego garnuszka przekładamy żółtka, śmietanę i cukier waniliowy, mieszamy. Na chłodne ciasto układamy rabarbar, pokrojone orzechy włoskie i czarnuszkę. Polewamy wszystko masą śmietanową i wkładamy do nagrzanego piekarnika na kolejne pół godziny.

<https://przepisysezonowe.pl/>

ZUPA SZCZAWIOWA

Składniki:

około dwóch misek szczawiu
pół kilograma żeberek
kilka skrzydełek kurczaka
włoszczyzna
śmietana

1 łyżka mąki

1 łyżka cukru

sól, pieprz

Przygotowanie:

Mięso i warzywa gotujemy w bulionie, po kilku minutach dodajemy szczaw, uprzednio sprawdzając, czy pozostałe składniki są już miękkie.

Gotujemy i doprawiamy do smaku.

Nalewamy zupę na talerz i nakładamy łyżkę śmietany.

ZUPA SZCZAWIOWA Z JAJKIEM

Jeśli lubisz zupy z dodatkami, idealnym przepisem dla Ciebie będzie zupa szczawiowa z jajkiem. Z pewnością sprawdzi się podczas rodzinnego obiadu

Składniki:

duży pęczek szczawiu lub dwa mniejsze

1 udko

2 marchewki

1 mała pietruszka

pół selera

2 ziemniaki

gałązka lubczyku

sól

sok z cytryny do smaku lub ocet

duży pęczek szczawiu lub dwa mniejsze

6 jajek ugotowanych na twardo

gęsta śmietana

Przygotowanie:

Szczaw dokładnie umyj i podziel na 3 części.

Gotuj rosół przez około 20 minut. Następnie dodaj 1 dużą część szczawiu, jeśli został dodany lubczyk, to wyjmij go łyżką. Gotuj jeszcze z 10 min.

Drugą dużą część szczawiu podsmaż na maśle przez około 2-3 minuty, aby puścił sok.

Dodaj do zupy. Można nawet wlać go do rosółu na patelnię, aby pozostały smak wypłukać z patelni i dodać do zupy.

Wyjmujemy udko i obieramy mięsko do zupy. Tak przygotowaną zupę przelej do blendera i zmiksuj. Wszystkie warzywa wyjmij z zupy i po ostudzeniu można pokroić w drobną kostkę.

W międzyczasie jak gotujesz zupę, przygotuj jajka na twardo. Obierz i przekrój na 2 lub 4 części.

Zmiksowaną zupę przelej do garnka.

Ostatni mniejszy pęczek posiekaj i dodaj do zupy, można zostawić też trochę do dekoracji, posypując zupę na talerzu z jajkami. Doprawiamy do smaku sokiem z cytryny lub octem, aby uzyskać wyraźniejszego smaku.

Tak przygotowaną zupę przelej na talerz, połóż jajko, posyp szczawiem, a jeśli lubisz, dodaj gęstą śmietanę.

<https://stylzycia.radiozet.pl/Kuchnia/zupa-szczawiowa-przepis-jajko-ziemniaki-babcia-przecier-8779>

Koncert na rydułtowskim rynku

12 czerwca TMR zorganizował kolejny koncert w ramach cyklu: „Letnie koncerty na rynku miasta” pod tytułem „Śpiewają trzy pokolenia”. Tym razem zgodnie z hasłem koncertu prezentowały się trzy pokolenia: przedszkolaki, tancerki z OPP, soliści Człedki, młodzież - Zespół muzyczny i solistki p. Stefana Drożdżoka, dorośli – zespół: „The secret Project”, zespół muzyczny Henryka Sosny, seniorzy - „Klika Machnika”. Czterogodzinna impreza zgromadziła liczną, choć stale zmieniającą się, publiczność.

Lucjan Malinowski, autor zbioru, którego fragmenty prezentujemy wybierając się w 1869 roku w słynną podróż etnograficzną na Śląsk poruszał się śladami Józefa Lompy. Byłoby wspaniale, gdyby pamięć o tym wspaniałym Ślązaku nie zaginęła!

Podania

Cudowna czapka

Toż był jeden ojciec, miał syna. Syn miał tylko trzy twarde – dzielniny (**dzielizna** – część majątku przypadająca na każdego z członków rodziny, np. po śmierci rodziców) i umienił je sobie iść na wander (wędrowka). Rzekł ojcowi:

- Ojciec, dajcie mi moją dzielniznę, bo ja pójdę na wander.

Tak mu ojciec dał te trzy twarde, a on sobie wzięną taką starą czapkę. Przyszedł na dwie mile daleko i włożył do karczmy i chciał za dwa piątki gorzałki. Dał karczmarce cały jeden twardy talar a pada:

- Karczmarko, niech ostanie ostatek tych pieniędzy; jak pójdę nazad, to ostatek przekosztuję (przekosztować – wydać pieniądze).

Poszedł dalej i tak długo szedł, aż mu się jeść chciało. Włożył zaś do karczmy, zjadł za dwa piątki chleba, a za Rugie gorzałki i pada:

- Niech ostanie ostatek tych pieniędzy; jak pójdę nazad, ostatek przekosztuję.

I zaś szedł dalej, aż mu się zaś jeść zachciało. Zaś włożył do karczmy, tam przekosztował pięć czeskich i ostawił ten trzeci talar i rzecze karczmarce:

- Jak pójdę nazad, to ostatek przekosztuję.

I zaś wyszedł precz, ale już żadnych pieniędzy nie miał. Już mu się znowu jeść chciało, a szedł mimo karczmy. Tam byli trze wędrowni, którzy jedli, pili i tego wołali, iż mu też dają co od swego jadła. On do nich przysiadł, pojadł se z nimi i powiada:

- Kamraci, pójďte terazki ze mną, ja wam dam jeść i pić, co chcecie.

Przyszli do tej karczmy, co był ostawił tam trzeci twardy talar, co udał był z niego pięć czeskich. Jak tam zaszli, zawołał tej karczmarki:

- Karczmarko, dajcie nam se wszelakiego jadła i picia.

Ale się miarkował, że już te pięć dwadzieścia czeskich, co mu tam były pierwzej ostały, będą przekosztowane, wzion swoją czapkę do garści, skręcał ją to tak i rzekł:

- Karczmarko, już jest zapłacono.

Karczmarka rzekła:

- Już wszystko dobrze.

Tak ten jeden starszy wędrowny rzekł tym drugim:

- Bratowie, kupma tę czapkę.

Tak ten pomiarkował, że chcą czapkę kupić i wyszedł od nich precz. Stanon za dzwierzę i słuchał, co będą radzić. ten starszy wędrowny rzekł:

- Bratowie, trzysta twardych mu za nią damy.

A on to usłyszał i pada sobie:

- Dobrze, kie ja już tela za nią dostanę.

Był w radości i wyszedł precz na drogę, a ci wędrowni za nim i padali mu:

- Bracie, sprzedaj nam tę czapkę.

On rzekł:

- Dajcie trzysta twardych za nią.

A ten starszy pada:

- Dwieście ci damy.

A on rzekł:

- To pódźcie ze mną znowu do karczmy.

Dzie miał jeszcze ten drugi twardy talar zostawiony, zaś dał jeść i pić przynieść i rzekł:

- Karczmarko, już je zapłacono.

A tą czapkę znowu kręcił. Tak ten starszy wędrowny powiada:

- Musi być nasza.

I tak znowu wyszli wszyscy precz (i ci mu prawili):

- Przedaj nam tę czapkę.

I on rzekł:

- Dajcie te trzysta twardych, to ją weźcie.

Dali mu je, te trzysta twardych i rzekli mu:

- Ale nam jeszcze musisz raz pokazać, jak ją trzeba kręcić.

On rzekł:

- To pódźcie do tej karczmy, to na rozestaną dam więcej jadła i

picia.

I poszli tam, dzie miał jeno dwa piątki od pierwszego talara udane i jak pojedli, popili, tak rzekł:

- Karczmarko, macie zapłacono.

A tą czapkę między nimi kręcił. Karczmarka rzekła, iż już jest wszystko dobrze. Tak ten starszy wędrowny rzekł:

- Bratowie, teraz mamy wszystko pewne, jadło i picie, nie musimy pieniędzy mieć.

No i tak wyszli wszyscy precz. Dali sobie jeden drugiemu ręce, a ten, co czapkę sprzedał, patrzył, kieby jak najprędzej od nich uciec. Oni poszli razem do drugiej karczmy. Dali sobie naprzynosić jadła i picia. Jako pojedli, zawołali karczmarki, a tą czapkę ten starszy poczon kręcić:

- Karczmarko, już jest zapłacono.

A karczmarka padała:

- Nie jeszcze.

Tak ten drugi wędrowny pada:

- Ty trąbo, bo to tak trzeba, na tę drugą stronę.

I znowu ją zakręcił a pada:

- Karczmarko, już jest zapłacono.

- A dycieście jeszcze nie zapłacili!

A karczmarz usłyszał a razem włożył do izby. Ten trzeci wędrowny pada:

- Ty głupi maślaku, bo to tak?

I zaś ten trzeci znowu kręcił, a wołał:

- Się już zapłacono?

Karczmarz rzekł:

- Aboście to już zapłacili?

Zamknon dzwierzę i wzion karbacz i pada:

- Teraz ja wam zapłacę.

I tak ich wszystkich zerzną, aż im całe kabaty poprzecinał. Od tego czasu żaden wędrowny nie miał na sobie dobrego kabata, jeno same szruty (szrut – naczynie, też łachman) wiszą.

Tak potem się posadzili i ozeszli się! Tak też tera jeno po jednym do dzisiaj pod dzwierzę chodzą, bo do izby już (żaden) nie wlezie, bo się boi karbacza.

Król u zbójników

Jeden młody król odebrał królestwo od swojego starego ojca, tak chciał zrobić wielką uciechę dla swoich panów. Dał dozwolywać swoich gońców i zrobił wielki gon. On też sam jechał na ten gon. Jak gonili, to się mu wydarzyła piękna łania. Tak on na koniu za tą łanią leciał, a nie mógł jej dogonić. Leciał za nią tak długo w tym lesie, aż zaćmił (zaćmić – zmorzyć się snem). Las był tak gęsty, że nie mógł potym na koniu jechać i zbłądził. Zlażł z konia i wiódł go kole siebie, a na cestę chciał przyjąć. Nie mógł najść żadnej cesty. Musiał sam zostać. Nieskorej ujrział światło. Tak szedł ku temu światłu, aż przyszedł pod okno. Tam widział, że to je gospoda, tak kłupał, coby mu odewrzył, izby tam rad przez noc został. I dał sobie nalać szklanek wina. Karczmarz szedł do drugiej izby, i przysła ku niemu kucharka i prawila mu:

- Sameście piękny myśliwiec, tak was je szkoda, bo tukaj bardzo mało kto wyjedzie (cało). Tu są zbójnicy, ale oni teraz nie są doma, aż dzieprem o dwunastej przyjdą do dom. Jak tu kogo dostaną albo w lesie chycą, to go w nocy zabiją. Ale nie powiadajcie, żech ja wam to prawila, boby mnie też zabili, boch ja też jest tak chycona. Ale mi darowali życie, ale tu muszę zostać przy nich, opatrować ich.

Tak on siedział bardzo smutny, jako z nim wypadnie. Aż za chwilę zaś (coś) kłupie na dzwierzę. Karczmarz wyszedł na dwór i pytał się:

- Kto tam jest?

Ten mu odpowiedział, że się nie ma pytać, a odewrzeć. Toż mu karczmarz prawil, że ma pomału trzaskać a wrzeszczeć. Jak wjechał do placu, tak się pytał:

- Kaj je pacholek?

(Karczmarz) mu prawil, że on jest sam pachółkiem. Tak się pytał:

- Kaj jest masztalnia?

Coby mu przyniósł futro dla koni a pościel też. (Karczmarz) mu zaś prawil, coby tak nie wrzeszczał po nim, żeby chnet się nie dostał tak, kędy nierać. A to był wojak, tak prawil:

- Jak się trefi.

Szedł do izby, widział tam tego kamrata, prawil mu:

- Co siedzi taki smutny?

Ten mu prawil:

- Gdybyś ty wiedział, w jakim mychmy są tu nieszczęściu, to byś też ty był smutny.

On mu prawil:

- Co to za nieszczęście?

- Tu są zbojnicy.

A on zaś mu prawil:

- Cóż się ich boisz?

I też sobie dał nalać szklanę wina. Jak przyszła dwunasta godzina, to przyszli (zbojnicy) do domu z wielkim larmem, bo nie trefili w lesie nic, jak ich ujrzeli, to byli zaraz weseli, że mają zaś dwóch chyconych. Zaraz wieczerali, a ten wojak się ich pytał, jeśli może iść między nich, żeby mu było tam wesoło. Oni mu kazali czekać, aż powiecerzają i – że za pół godziny będą robić z nim kamracto.

Jak powiecerzali, to pół godziny grali w karty, a onemu już to nie dało pokój, jeny chciał iść z nimi grać. Nie dał im pokój, jeny chciał z nimi też grać. Jak pół godziny przegrali, to chcieli iść ich pozabijać, ale on wyciągnął swoją szablę, a stanął we dzwierzach. Kiery się go chciał ruszyć, to go zaraz ciął szablą. Az ich wszystkich pozabijał.

A potem zrabował wszystko, kaj co mieli, a kucharkę zostawił przy żywie. Jak był gotowy ze wszystkim, to se konia osiodłał a prawil, że musi być u króla o dziewiątej godzinie z pismem. Wzion na każdą stronę konia, kucharkę i tego myśliwca i jechał do miasta. Jak przyjechał do lasa, to mu się trafiło, że musiał z konia zleźć. Kazał myśliwcowi konia dzierżyć i wlaź dalej do lasu.

Myśliwiec siadł na konia, kucharkę wsadził i odjechał precz, a ten za nim wrzeszczał, coby go doczekali. Ale myśliwiec precz uciekał, aż do miasta. Ten wojak musiał iść po nogach aż do tego miasta. Przyszedł a dwie godziny nieskorej z tym pismem. Tak był zawrzony, kaj tak długo został z nim. Tak on powiadał, jako mu się przytrefiło, że mu ten z koniem uciekł. Pytali się go, jeśli by go poznał że tam chycili dwóch, tak on prawil – tak, że ich zaraz by poznał. Tak przywiedli mu tego myśliwca i kucharkę a pytali się go, jeśli to są ci? Jak on ich ujrział, tak zaraz wyciągnął swoją szablę i chciał bić myśliwca. A on, ten myśliwiec, odepnął swój kabat. Tak ten wojak ujrział, że to je król. Zaraz przed nim klęknął i prosił o przebaczenie, że mu tak hrubo przeszedł. Coby mu to darował, że on nie wiedział, że to je król. Że się bardzo on rozniewał, dy go w lesie odjechał, a on musiał po nogach iść aż do miasta. I potem był sztrafowany (sztrafować - karać) k'woli niego.

(Król) dał mu se obrać najpiękniejszy dom w mieście i dał go uczęć do szkół. I został oficerem za to, że go wybrał od tych zbojników.

O dwóch rybakach

Byli dwa kmoterkowie. Jeden był bogaty, a drugi chudoby. Szli społem na ryby i byli tak przez wodę: nie byli w jednej wsi. Jednego razu chwytali ryby i tak se prawili:

- Co pierwszy raz wyciągną, to temu bogatszemu kmoterкови.

Wyciągli bardzo moc ryb i dostał ich ten kmoterek bogatszy. Zaciągali drugie i wyciągli dwa kamienie. Tak prawil ten kmoterek, co onemu przyszło, że też tym gardzić nie będzie; wziął (je) do miecha i niósł do domu. Przyszedł do domu, jego baba się pyta, kaj ma jakie ryby. On jej prawil, że tam są, w miechu. Baba idzie obezdrzeć, a tam leżą kamienie. Prawila mu, aby z niej błazna nie robił. I chłop wziął te kamienie i wysuł je pod ławę.

Przyszła noc, miesiąc nie był jeszcze zejdziony, tak była wielka ćma w izbie, a od tych kamieni była wielka jasność. Dziwowali się, co to jest, że tam jest tak jasno. Obezdrzeli, tam się te kamienie błyszczaly pod ławą. Zaraz się (chłop) zradował, że co z niego musi być, i na drugi dzień poszedł z tym do miasta, aby to tam sprzedać. Zaszedł do jednego sklepu tak się pytał, jeśli by nie kupili ten kamień. Ci go obezdrzeli i prawili mu, że nie mają tyle pieniędzy. Szedł do drugiego sklepu i tam go zaś ukazał. Pytali się, co chce za ten kamień.

On im prawil:

- Co oni dają?

Tak mu podali tysiąc twardych, tak on im prawil, aby błazna z niego nie robili. Tak mu zaś dali drugi tysiąc. Zaś im prawil, żeby błazna z niego nie robili – on se myślał, że ten kamień jest tyla wert. Tak jeszcze mu prawili; jeśli go da za trzy tysiące – i chłop im go dał. Był bardzo rad, że tela pieniędzy dostał.

Na drugi dzień wziął ten drugi kamień, zaś go zaniósł do miasta i dostał zań raz tela, jako pierwszym razem, bo już był mądrzejszy. Jak przy-

szedł do domu, tak posłał synka na sztwartkę (sztwartka – ćwiartka, naczynie o pojemności ¼ litra) pojczać do sąsiada. Sąsiad zaraz se myślał, co on też będzie mierzyć tą sztwartką. Jak pomierzył, tak ją odniósł do sąsiada. (Ale) przyklepił mu się, tam Kaś na dno, dukat. Oglądał sąsiad, bo też chciał wiedzieć, co on też mierzył. Uzdrzył ten dukat i dziwował się nad tym, kaj tela pieniędzy wziął.

Jeden raz sprawił gościnę i zaprosił też tego sąsiada, tego kmoterka, i pytał się go, kaj tela pieniędzy wziął. On mu prawil, że babę odrzył ze skóry i tę skórę sprzedał w mieście za wielkie pieniądze.

Jak ci kmoterkowie do domu przyszli, chłop wziął, odrzył babę i szedł ze skórą do miasta – a babę posadził za piec. Żaden tej skóry nie chciał, i poznali, że to była skóra z baby. Zawrzyli go do aresztu i bardzo mu tam orzeźali. Jak chłop do domu przyszedł, widział, że baba ma zęby wyszczerzone; wziął kij i piznął ją, aż z pieca spadła, bo ona już była nieżywa.

Z młodości dobrze czy na starość?

No toż byli młodzi ludzie. Ona była bardzo szumna. Chodzili do lasu na szyszkę. Potkał ich żebrak:

- Ludzie, jakoż się chcecie mieć na świecie: z młodości dobrze, czy na starość?

Oni prawili, iż na starość. (Potem znów) na szyszkach byli i przyjechało ksiądz do lasa. Widział tych ludzi zbierać szyszki, ksiądz ostało stać:

- Chłopie, sprzedaj mi tę babę!

Chłop prawil babie:

- Cóż myślisz, babo?

Baba prawila:

- Przydaj mnie.

Ksiądz prawilo:

- Co chce za nią?

Chłop prawil:

- Co mi dają.

(A do baby):

- Daj szatkę! (szatka – chustka na głowę)

Ale mu baba dała szatkę. Rozciągnął (ją). Ksiądz dał mu szatkę dukatów, a baba w rogu swoje miano napisała. Chłop pieniądze związał. Baby nie miał, płakał, aż usnął. Przyleciał orzeł, wzion mu pieniądze i tę szatkę zaniósł na sosnę. Chłop ocucił; nie miał baby ani pieniędzy.

Cóż robić! Wyszedł z lasa, przyszedł do pastuchy, paść musiał świnię. Ale mu się nie podobało. Szedł do miasta. Tam przyszedł za psiarza tam, kan ta księżna była, ale się nie znali. Księżna prawila urzędnikowi, aźby psiarza dał za szafarza (szafarz - rządca). Za jaki czas księżna prawila urzędnikowi, żeby posłał szafarza na szczypy. Tak wzion sześć fur do lasa. Przyjechali, tak oglądali, ktera sosna by była masna. I obrali jedną. Jak ją zetli, tak pieniądze – „brzęk”. Pacholcy chcieli dukatów nabrać, ale szafarz nie dał:

- Las pański, pieniądze też pańskie.

Szafarz wzion pieniądze i szatkę, zaniósł księżnej.

- Najjaśniejsza księżna, na sośnie były pieniądze, takech ich księżnej przyniosł.

- Szafarzu, dyś taki wierny, to będziesz w moim gospodarstwie rozkazować.

Za jaki czas księżna kazała szafarzowi, ażeby jej przyszedł nogę umyć. Jak jej mył nogę, to się rozplakał:

- Szafarzu, cóż płaczesz?

- Najjaśniejsza księżna, cóż bych nie płakał – moja baba też miała takie znamie, jak oni mieli.

- Każ masz swoją babę?

- Najjaśniejsza księżna, przedałech ją.

- A przez co?

- Przez biedę.

- A poznałbyś ją?

- Nie wiem, jelibych ją poznał, bo już umrzyta.

Księżna chyciła za kark szafarza:

- Jach jest twoja baba!

Księżna rozkazała zaprzęgać do kolasy. Siedli za szafarzem, do miasta jechali... (Potem) szafarz książciem ostał.

Źródło: „*Powieści ludu na Śląsku*” Wydawnictwo Literackie, Kraków 1953.

SPRAWOZDANIE z PRAC BURMISTRZA i URZĘDU

za okres od 20 maja 2021r. do 23 czerwca 2021r.

Referat Inwestycji

1. MODERNIZACJA ULICY OFIAR TERRORU

Wykonawca robót firma TRANSKOM Robert Białduga z Jarosłowa wykonał oczyszczenie i skropienie emulsją asfaltową na zimno warstwy wiążącej oraz nawierzchnię z mieszanek mineralno-bitumicznych AC 11S 50/70 grubości 4 cm. Wykonano regulację wysokościową wjazdów kanałowych, zaworów wodociągowych i gazowych, oraz studzienek teletechnicznych, barierok drogowych. Trwa wykończenie robót brukarskich na chodnikach oraz kaskad wewnętrznych na kanalizacji deszczowej. Wykonawca wykonał progi zwalniające na nawierzchni jezdni zgodnie z zatwierdzoną stałą organizacją ruchu. Do wykonania pozostaje oznakowanie pionowe i poziome wraz z ustawieniem 2 wiat przystankowych. W rejonie budynku nr 70 pojawiło się zapadlisko na jezdni. Wykonawca dokonał odkrycia zapadliska i wstępnego wypełnienia kamieniem. PWiK Wodzisław Śl. dokonało przeglądu kanalizacji sanitarnej nie stwierdzając żadnych miejsc awaryjnych rurociągu oraz w studniach w rejonie zapadliska. Aktualnie wykonawca jest w trakcie wypełniania zapadliska betonem rozprężnym.

Termin wykonania: 30.06.2021 r.

Wartość robót budowlanych: 4 727 689,09 zł.

2. PRZEBUDOWA TERENU PRZY ZBIORNIKU WODNYM „MACHNIKOWIEC” CELEM UTWO- RZENIA MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH – ETAP II

Wykonawca robót budowlanych Zakład Produkcyjno-Remontowo-Budowlany Artur Marcinek prowadzi prace na budowie związane z wytyczeniem ścieżek biegowych i rowerowych.

W najbliższym czasie wykonawca planuje rozpoczęcie prac związanych z budową punktu widokowego oraz wytyczenia terenu pod urządzenia ścieżki zdrowia.

Termin umowy, tj. wykonanie robót budowlanych wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie do dnia 29 kwietnia 2022 r.

Wartość umowy: 1 642 000,00 zł.

3. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA - III ETAP

Przygotowane są materiały celem przeprowadzenia procedury przetargowej na wykonanie robót budowlanych związanych z usprawnieniem wentylacji budynku Urzędu Miasta.

4. PRZYŁĄCZENIE BUDYNKÓW MIESZKAŁ- NYCH NA OSIEDLU KAROLA DO CIEPŁOCIĄ- GU WRAZ Z ICH TERMOMODERNIZACJĄ

Wykonawca robót budowlanych Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „Ecomplex” Ewa Grinspek z siedzibą w Łukowie Śl. wykonał następujące roboty budowlane:

- wykonywane są więźby dachowe dla budynków oraz pokrycie dachowe z blachodachówki z obróbkami,
- wykonywane są prace związane z pokryciem zadaszeń wiatrołapów – nowa więźba dachowa wraz z pokryciem dachowym z blachodachówki,
- trwają prace związane z układaniem ocieplenia elewacji z płyt styropianowych,
- wykonywane są roboty budowlane związane z układaniem okładziny elewacyjnej z płytek,
- trwają prace związane z wykonaniem nowych wylewek oraz podłóg parteru w budynkach,
- wykonywane są roboty budowlane instalacji elektrycznej w wiatrołapach oraz na poddaszach budynków,
- prowadzi się roboty związane z wykonaniem instalacji c.o. budynków.

Termin realizacji zadania: do dnia 02.11.2021 r.

Wartość umowy wraz z aneksami: 5 657 043,96 zł brutto

5. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ W MIESZKALNYCH BUDYNKACH KOMUNALNYCH

Budynek przy ul. Radoszowskiej 123

W dniu 27 maja 2021 r. zawarto Aneks nr 2 na dostawę i montaż 4 szt. kuchennek elektrycznych dwu – palnikowych o wartości brutto 1 081,68 zł.

W dniu 28 maja 2021 r. Wykonawca robót zgłosił zakończenie robót i gotowość do odbioru przedmiotowej inwestycji. Trwają czynności odbiorowe.

Termin wykonania: 28 maj 2021 r.

Wartość umowy: 656 920,24 zł brutto

Budynek przy ul. Barwnej 1

Wykonawca robót budowlanych przystąpił do robót związanych z wymianą okien i dociepleniem elewacji frontowej od wewnątrz.

Termin wykonania 26.10.2021 r.

Wartość umowy: 930 468,68 zł brutto

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 103 a

W dniu 27 maja 2021 r. zawarto Aneks nr 2 na dostawę i montaż 2 szt. kuchennek elektrycznych dwu – palnikowych o wartości brutto 540,84 zł.

W dniu 28 maja 2021 r. Wykonawca robót zgłosił zakończenie robót i gotowość do odbioru przedmiotowej inwestycji. Trwają czynności odbiorowe.

Termin wykonania: 28 maj 2021 r.

Wartość umowy: 478 518,06 zł brutto

Budynek przy ul. Plebiscytowej 37

Wykonawca robót przystąpił do wykonania docieplenia elewacji północno-zachodniej, wykonano tynk na elewacjach: północno-wschodniej segmentu nr 3, południowo-zachodniej segmentu nr 2 i południowo-wschodnich segmentu nr 1, 2, 3, zakończono prace związane z izolacją stropodachu nad budynkiem niskim, ułożono nową papę podkładową i zamontowano nowe orynnowanie.

Termin wykonania: 23 sierpień 2021 r.

Wartość umowy: 705 715,16 zł

Nadzór inwestorski nad realizacją inwestycji przy ul. Barwnej 1 prowadzi Grzegorz Połomski – STUDIO POŁOMSCY Edyta Połomska z siedzibą w Rydułtowach. Nadzór nad realizacją inwestycji przy ul. Gen. Józefa Bema 103 a, Radoszowskiej 123 i Plebiscytowej 37 prowadzi PUI Sp. z o.o. z siedzibą w Rybniku. Z uwagi na występujące roboty dodatkowe w budynkach przy ul. Radoszowskiej 123, Gen. Józefa Bema 103 a oraz Plebiscytowej 37, w dniu 27 maja 2021 r. podpisano z PUI Sp. z o.o. Aneks nr 2 zwiększający proporcjonalnie do wartości robót dodatkowych wartość nadzoru inwestorskiego.

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 6,6a oraz budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 28

Trwa procedura uzyskania pozwolenia na budowę.

Termin wykonania dokumentacji dla budynku przy ul. Generała Józefa Bema 28 upływa z dniem 26.07.2021 r. natomiast dla budynku przy ul. Generała Józefa Bema 6,6a upływa z dniem 26.06.2021 r.

Wartość umowna prac projektowych dla każdego z budynków: 31 365,00 zł

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 70, budynek przy ul. Adama Mickiewicza 6, budynek przy ul. Bohaterów Warszawy 38,

Zakończono prace komisji przetargowej.

Wykonawca składający ofertę z najniższą ceną, tj.: Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. ul. Króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok zaoferował na każde z zadań na kwotę wynoszącą 41 820,00 zł.

Cena oferty na zadanie dot. budynku przy ul. Ofiar Terroru 49 znacznie przewyższa kwotę, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w związku z czym postępowanie na przedmiotowym zadaniu zostało unieważnione.

Dla pozostałych budynków, tj.: przy ulicy Ofiar Terroru 70, Adama Mickiewicza 6, Bohaterów Warszawy 38 dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty, którą złożył Wykonawca: Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. ul. Króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok.

W dniu 10.06.2021 r. zawarto umowę z powyższym wykonawcą na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prowadzeniem nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót.

Dla ww budynków źródłem ciepła po przeprowadzonej kompleksowej termomodernizacji i likwidacji kotłów węglowych będzie kotłownia gazowa. Wszystkie budynki zostaną doposażone w instalację ciepłej wody użytkowej wraz z instalacją solarną. Dobór materiału izolacyjnego oraz jego grubość projektowana jest na podstawie wykonanych audytów energetycznych dla ww.

budynków.

Dla każdego z zadań, tj.: dla budynków przy ul. Ofiar Terroru 70, Adama Mickiewicza 6, Bohaterów Warszawy 38

Termin realizacji umowy: 7 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. 10.01.2022 r.
Wartość umowy: 41 820,00 zł

Budynek przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427

W dniu 20 maja 2021 r. upłynął termin składania ofert na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prowadzeniem nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót. W wyznaczonym terminie wpłynęły dwie oferty cenowe od 39 360,00 zł do 48 200,00 zł.

Wykonawca składający ofertę z najniższą ceną, tj.: Studio Architektury Gamma sp. z o.o. ul. Króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok zaoferował na każde z zadań na kwotę wynoszącą 39 360,00 zł.

W dniu 17.06.2021 r. zawarto umowę z powyższym wykonawcą na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prowadzeniem nadzoru autorskiego w czasie realizacji robót.

Dla w/w budynków źródłem ciepła będzie węzeł wymiennikowy zasilany z sieci ciepłowniczej. Wszystkie budynki zostaną wyposażone w instalację ciepłej wody użytkowej wraz z instalacją solarną. Dobór materiału izolacyjnego oraz jego grubość projektowana jest na podstawie wykonanych audytów energetycznych dla ww. budynków.

Dla każdego z zadań, tj.: dla budynków przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427

Termin realizacji umowy: 7 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. 17.01.2022 r.
Wartość umowy: 39 360,00 zł

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 78

Przygotowane są materiały celem przeprowadzenia procedury przetargowej na wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej na przedmiotowych zadaniach.

6. MODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2

W dniu 08.06.2021 r. został złożony do Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim wniosek o pozwolenie na budowę, a Inwestor otrzymał komplet Projektu Budowlanego. Pozostała część dokumentacji projektowo - kosztorysowej zgodnie z umową zostanie dostarczona Inwestorowi do dnia 02.07.2021 r.

Termin realizacji zadania: 02.07.2021 r.

Wartość umowy: 81 290,70 zł brutto

7. UTWARDZENIE TERENU PRZY UL. W. KORFANTEGO.

W dniu 14 czerwca ubiegł termin składania ofert w przetargu nieograniczonym na wykonanie zadania. Złożonych zostało 6 ofert o wartości brutto od 212 290,66 zł do 345 239,68 zł. Trwają prace komisji przetargowej.

8. BUDOWA PIŁKOKHWYTU NA BOISKU TRENINGOWYM ORAZ MODERNIZACJA NAGŁOŚNIENIA NA STADIONIE MIEJSKIM „NAPRZÓD”

Inwestycja w ramach budżetu obywatelskiego w zakresie wykonania nagłośnienia została wykonana i rozliczona.

W zakresie wykonania piłkochwyty w kolejnym terminie wyznaczonym do składania ofert wpłynęła jedna oferta. Ofertę złożyła firma STIPLINE Łukasz Stasiak z Trzemeszki za cenę 17 488,00 zł. Wobec braku dokumentów formalnych w ofercie wykonawca został wezwany do ich uzupełnienia w terminie do 15.06.2021 r. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły dokumenty od wykonawcy wobec czego oferta złożona w zapytaniu ofertowym została odrzucona.

Wartość zadania inwestycyjnego: 46 880,00 zł

9. WYBIEG DLA PSÓW „PSI KWADRAT” PRZY UL. A. MICKIEWICZA — BUDŻET OBYWATELSKI 2021

W związku z przeprowadzonym postępowaniem na wybór Wykonawcy wybiegu dla psów, określony zakres rzeczowy i ilościowy nie jest możliwy do zrealizowania w środku jakie przewidział Zamawiający. W związku z powyższym, postanowiono, że zakres ilościowy zostanie pomniejszony o poniższe elementy:

- lampy solarne – 2szt,
- nasadzenia drzew – 4szt,
- urządzenia zabawowe – 5szt,
- poidła dla psów – 2szt.

Zakres rzeczowy, tj. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie stosownego pozwolenia na realizację robót, pełnienie nadzoru autorskiego oraz wykonanie na podstawie opracowanej dokumentacji robót budowlanych – montażowych realizowane w formie zaprojektuj i wybuduj, pozostaje bez zmian.

Poniższe elementy wchodziły w skład robót budowlanych – montażowych: montaż ogrodzenia z 2 słupami, przesłem technologicznym, wyeksponowaną

nazwą wybiegu przy wejściach,

- montaż ławek z oparciem – 4 szt,
- montaż koszy na śmieci – 2szt,
- montaż koszy na psie odchody – 2 szt,
- montaż tablicy informacyjnej wraz z regulaminem – 1 szt,
- montaż kompletu urządzeń zabawowych – 1 kpl.

W dniu 15.06.2021 r. została podpisana Umowa na opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie stosownego pozwolenia na realizację robót, pełnienie nadzoru autorskiego oraz wykonanie na podstawie opracowanej dokumentacji robót budowlanych – montażowych realizowane w formie zaprojektuj i wybuduj z Wykonawcą Bruki Trawiński Sp z o.o. ul. Solna 25, 47-400 Racibórz za cenę brutto: 51 500,00 zł.

Termin realizacji zadania: do dnia 15.10.2021 r.

10. MODERNIZACJA DROGI OSIEDLE ORŁOWIEC OD BUDYNKU NR 76 DO BUDYNKU NR 94

Pracownia projektowa ML DESIGN Piotr Lilla z Kończę Małych przedstawiła opracowaną koncepcję przebudowy drogi Osiedle Orłowiec od budynku nr 76 do budynku nr 94 wraz z opracowanym odwodnieniem terenu celem akceptacji. Trwa uzgadnianie przedstawionych rozwiązań.

Termin opracowania 30.08.2021 r.

Wartość prac projektowych: 22 000,00 zł.

11. MODERNIZACJA BUDYNKU ŻŁOBKA – WINDA W RYDUŁTOWACH

W wyniku przeprowadzonego zapytania ofertowego zostały złożone następujące oferty:

1. ARROW Sp. z o.o., ul. Gen. Wł. Andersa 15, 41-200 Sosnowiec – cena brutto: 58 425,00 zł,

2. Zakład Elektromechaniki dźwigowej Eugeniusz Szostek, ul. Skrzyszowska 45, 44-300 Wodzisław Śląski – cena brutto: 47 551,80 zł.

W wyniku przeprowadzonego postępowania zamówienie zrealizuje Wykonawca: Zakład Elektromechaniki dźwigowej Eugeniusz Szostek za cenę brutto: 47 551,80 zł, z którym w dniu 15.06.2021 r. została podpisana Umowa.

Termin realizacji zadania: do dnia 24.08.2021 r.

12. MODERNIZACJA OSIEDLA NA WZGÓRZU

Przygotowuje się materiały przetargowe na wykonanie robót budowlanych dla etapu I obejmującego drogę gminną od nr 144 do nr 136 oraz połączenie z ulicą Raciborską do nr 138.

13. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU KOMUNALNEGO – OSIEDLE KAROLA 21 w RYDUŁTOWACH

Złożono wniosek o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

14. MODERNIZACJA UL. NOWEJ

W dniu 24 maja otrzymano do wiadomości kopię Wniosku o upoważnienie do udzielenia zgody na odstąpienie od przepisów techniczno – budowlanych wysłanego do Ministra Infrastruktury za pośrednictwem Starosty Wodzisławskiego w celu uzyskania ww. zgody.

15. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ RYDUŁTOWSKIEGO CENTRUM KULTURY

W dniu 27.05.2021 r. zawarta została umowa na wykonanie robót budowlanych polegających na budowie instalacji fotowoltaicznej w budynku Rydułtowskiego Centrum Kultury wraz z pracami towarzyszącymi. Roboty wykona Piotr Tumulka prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: ELEKTROTUM PIOTR TUMULKA z siedzibą przy ul. Urbana 28, 47-400 Racibórz.

W przedmiotowym budynku zostanie zabudowany system fotowoltaiczny o łącznej mocy 30,0 kW, zgodnie z dokumentacją projektową (w tym audytem elektrycznym modernizacji instalacji elektrycznej i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót przewidywanych do wykonania zgodnie z projektem instalacji elektrycznych).

28.05.2021 r. przekazano teren budowy. Trwają prace montażowe.

Termin realizacji umowy: 4 miesiące od dnia zawarcia umowy, tj. 27.09.2021 r.

Wartość umowy: 112 733,90 zł

16. PRZEBUDOWA ULICY OFIAR TERRORU (460076s) W RYDUŁTOWACH NA ODCINKU OD NR 85 DO NR 91

Trwa przygotowywanie materiałów do przetargu nieograniczonego na roboty budowlane. Powołano komisję przetargową w celu przeprowadzenia procedury przetargowej. Opracowano Specyfikację Warunków Zamówienia na roboty budowlane.

Kartka z kalendarza Lipiec

.26 VII 2015r. - zmarł Ryszard Strzelec, fotografik, kolekcjoner starych zdjęć, plastyk, uhonorowany przez Urząd Miasta odznaką „Złote Grabie” za całokształt swej pracy dla miasta.

11 VII 2017r. - zmarł Edward Antończak, instruktor ZHP, członek SRH i Towarzystwa Miłośników Rydułtów,

7 VII 1944r. - zginął podczas walk pod Monte Casino dh Józef Burzywoda, instruktor ZHP, żołnierz Wojska Polskiego w stopniu podporucznik,

29 VII 2000r. - zmarła Maria Bielica, komendantka Hufca Drużyn Żeńskich przy KH Rydułtowy,

4 VII 1960r. - urodził się Piotr Bożek, instruktor ZHP, zmarł w wieku 46 lat,

10 VII 2008r. - zmarł Henryk "Handryś" Cieślak, instruktor ZHP przy szkole w Radoszowach,

9 VII 1908r. - urodził się Jan Klama, drugi komendant Hufca ZHP w okresie międzywojennym,

9 VII 1922r. - urodził się Antoni Musioł, instruktor ZHP w latach 1937 - 39, zginął w obozie koncentracyjnym Dachau w 1941r.,

10 VII 1915r. - urodził się Jan Margiciok, instruktor ZHP w latach 1937 - 39, rozstrzelany pod ścianą śmierci w Oświęcimiu w 1941r.,

30 VII 2009r. - zmarła Irena Machnik, instruktora ZHP, SRH Rydułtowy, nauczycielka,

4 VII 1915r. - urodził się Konrad Rezner, długoletni instruktor ZHP, komendant Środowiska Rydułtowy, wychowawca młodzieży,

lipiec 1997r. - wielka powódź w rydułtowskich, sklepy dolnej części ulicy Ofiar Teroru zostały zalane, groźniejsza powódź nawiedziła nas dopiero w tym roku,

17 VII 2000r. - z inicjatywy TMR w mieście odbyła się debata na temat bezpieczeństwa mieszkańców,

27 VII 2003r. - odbyła się uroczystość pożegnania odchodzącego na emeryturę proboszcza parafii św. Jerzego ks. Bernarda Sodzawicznego,

15 VII 1410r. - miała miejsce bitwa pod Grunwaldem,

11 VII 1943r. - Związek Walki Młodych przeprowadził zamach na Cafe Club w Warszawie.

zebrał: Stanisław Brzęczek

Bezpieczne opalanie – poznaj 14 zasad, których musisz przestrzegać!

Upagnione wakacje i żar lejący się z nieba niemal od razu kojarzą się nam z czasem spędzonym na błogim opalaniu się nad wodą. Ma ono wiele zalet – od poprawy samopoczucia po dostarczenie witaminy D, niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania naszego organizmu, aż po aspekty zdrowotne, takie jak łagodzenie bólu mięśni czy zmian skórnych. Jednak nie od dziś wiadomo, że promieniowanie UV bywa również niebezpieczne. Nieodpowiednia ochrona przed słońcem może doprowadzić do szybszego starzenia się skóry, nasilenia trądziku, czy wystąpienia przebarwień lub poparzeń, ale także do powstania i rozwinienia się nowotworu, zwanego również czerniakiem.

Piękna, brązowa opalenizna jest obecnie synonimem udanych wakacji, przez co staje się obiektem pożądania wielu kobiet i mężczyzn. Jednocześnie rośnie świadomość, co do szkodliwości promieniowania UV, dzięki czemu coraz więcej osób podchodzi do kąpieli słonecznych z rozwagą. Warto pamiętać, że nieodpowiednia ochrona i nieprzestrzeganie zasad bezpiecznego opalania wpływa niekorzystnie na kondycję skóry, wywołując poważne uszkodzenia, które zazwyczaj są nieodwracalne w skutkach.

Jak opalać się bezpiecznie?
Świadome osoby, które dbają o swoje zdrowie, a jednocześnie lubią się opalać, szukają sposobów na bezpieczne opalanie i co za tym idzie – złagodzenie negatywnego wpływu promieniowania słonecznego na skórę.

Jak opalać się bezpiecznie?

Świadome osoby, które dbają o swoje zdrowie, a jednocześnie lubią się opalać, szukają sposobów na bezpieczne opalanie i co za tym idzie – złagodzenie negatywnego wpływu promieniowania słonecznego na skórę.

Promieniowanie słoneczne dzielone jest na trzy rodzaje:

➤ **UVA**, z którym mamy do czynienia przez cały rok, bez względu na pogodę. Z łatwością przedziera się przez chmury i dociera do naszej skóry przez ubrania. To właśnie ten rodzaj promieniowania wpływa na przyspieszenie starzenia się skóry, ponieważ wnika w nią bardzo głęboko – nie tylko do naskórka, ale także do skóry właściwej. Promieniowanie UVA dociera do naszej skóry w dawce większej nawet o 20 razy w porównaniu do UVB.

➤ **UVB** – promieniowanie to jest częściowo zatrzymywane przez warstwę ozonową, jednak spora jego część dociera do Ziemi. Nie przedziera się przez szkło ani przez chmury. Odpowiada za powstawanie opalenizny i poparzeń słonecznych.

➤ **UVC** – nie dociera do powierzchni Ziemi, ponieważ długość jego fali jest zbyt krótka.

Za powstawanie zmian nowotworowych na skórze odpowiedzialne jest promieniowanie UVA oraz UVB.

Długotrwałe opalanie niemal zawsze skutkuje wysuszeniem skóry, która z czasem zaczyna swędzieć i się łuszczyć. Przebieg tego procesu można złagodzić, dzięki zastosowaniu odpowiednich kosmetyków, których zadaniem jest zregenerowanie i odżywienie skóry. Warto jednak sięgnąć po balsam lub mleczko o lekkiej konsystencji, które szybko się wchłona, a przy tym nie wywołają podrażnień.

Kosmetyki po opalaniu, powinny zawierać w swoim składzie substancje odpowiadające za łagodzenie podrażnień, chłodzenie oraz nawilżanie. Jeżeli to możliwe, preparaty te powinny być nakładane kilka razy dziennie. W ten sposób opalenizna utrwali się, a skóra szybciej się zregeneruje.

14 zasad bezpiecznego opalania

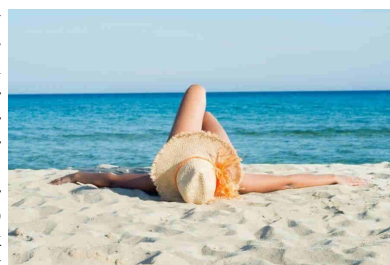
Samo opalanie jest dla wielu osób sposobem na zrelaksowanie się po całym tygodniu pracy. Dlatego też, gdy tylko pojawia się pierwsze słońce, ochoczo zabieramy leżaki i jedziemy nad najbliższą wodę, by zażyć kąpieli słonecznej i poprawić wygląd swojej skóry, nadając jej piękny, brązowy odcień. Jednak warto pamiętać o przestrzeganiu zasad bezpiecznego opalania, dzięki którym nie odcujemy na swojej skórze przykrych skutków ubocznych kąpieli słonecznych.

1. Opalaj się tylko w nakryciu głowy!

Często zapominamy o nakryciu głowy podczas opalania. Czasami robimy to instynktownie, zakrywając całą twarz, kiedy słońce za bardzo nas razi. Wprawdzie dla promieniowania UVA ubrania nie stanowią żadnej przeszkody, szczególnie te cienkie, po które najchętniej sięgamy latem, jednak mimo to warto zadbać o odpowiednią ochronę głowy. Zakładanie czapek i kapeluszy, nie tylko do opalania, pozwoli zabezpieczyć delikatną skórę głowy i włosy przed negatywnym działaniem promieniowania słonecznego.

2. Dawkuj sobie słońce

O poparzenia słoneczne najłatwiej na samym początku lata, kiedy spragnieni

WSZYSTKO O ZDROWIU

ciepła i słońca, niekiedy bezmyślnie, wykładamy się na leżakach w przeświadczeniu, że pierwsze promienie na pewno nie wyrządzą nam krzywdy. Oczywiście jest to błędne myślenie, które może trwale uszkodzić skórę. Dlatego tak ważne jest dawkowanie sobie słońca, zaczynając od kilku minut w godzinach porannych lub wieczornych, by uniknąć intensywnego promieniowania. Działanie to pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia poparzeń słonecznych, nawet po długotrwałej kąpieli słonecznej.

3. Stosuj kosmetyki z filtrami UV

Odsłonięte części ciała powinny być ochraniać przy pomocy kosmetyków z filtrami UV. Trzeba zwracać szczególną uwagę na ich oznaczenie, ponieważ kompleksowym działaniem odznaczają się preparaty, które zabezpieczają skórę zarówno przed promieniowaniem UVA, które na opakowaniach oznaczane jest zazwyczaj gwiazdkami, jak i przed promieniowaniem UVB, czyli popularne SPF. Zaleca się stosowanie kosmetyków przynajmniej o SPF 15, jednak najbezpieczniej jest dobrać poziom ochrony do odcienia skóry. Im jaśniejsza karnacja, tym większy filtr. Preparaty zabezpieczające przed promieniowaniem UVB charakteryzują się dłuższym działaniem, jednak narażają skórę na szkodliwe działanie promieniowania UVA.

4. Używaj kosmetyków z filtrem bez względu na odcień karnacji

Wśród wielu osób krąży mit, według którego osoby z ciemniejszą skórą mogą bez przykrych konsekwencji spędzać czas na pełnym słońcu, bez używania kremów z filtrem. Podobnie jak osoby, które już się opaliły. Trzeba pamiętać, że ochrona przeciwsłoneczna jest bardzo ważna i nie powinna być zależna od odcienia skóry.

5. Ochraniaj wrażliwe miejsca

Na szczególną uwagę podczas opalania zasługują znamiona i wrażliwe miejsca, takie jak skóra głowy, kark, dekolt, twarz, uszy, plecy i podbicia stóp. Jeżeli na ciele znajduje się wiele znamion, należy bacznie je obserwować. Kiedy tylko zaczynają się powiększać, zmieniają kolor lub pojawiają się wokół nich czerwona obwódka, trzeba czym prędzej udać się do lekarza, żeby wykluczyć ryzyko wystąpienia czerniaka, który wykryty we wczesnym stadium jest do wyeliminowania.

Najbardziej narażona na działanie promieniowania słonecznego jest skóra dzieci, ponieważ jest delikatniejsza i zdecydowanie bardziej podatna na zmiany. Natomiast u bardzo małych dzieci, nie jest jeszcze całkowicie wykształcona zdolność skóry do odbudowy po uszkodzeniach słonecznych, dlatego tak ważne jest zapewnienie im odpowiedniej ochrony przed promieniowaniem UV.

6. Rozsądnie opalaj twarz

Skóra twarzy jest narażona na stały kontakt z promieniowaniem UV, przez co jest zdecydowanie bardziej podatna na jego negatywne działanie. Najczęstszym problemem jest pojawienie się przebarwień, zaostrenie zmian trądzikowych czy przyspieszenie procesów starzenia się skóry. Aby uniknąć tych wszystkich nieprzyjemności warto sięgać po kremy z filtrem. Zalecana jest tu wartość SPF 50. Dodatkową ochroną przeciwsłoneczną jest korzystanie z podkładów, w których znajdują się filtry. Ich stopień ochrony jest jednak niewielki, dlatego warto sięgnąć po specjalistyczne kremy.

7. Używaj kosmetyków po opalaniu

Po opalaniu warto wziąć chłodny prysznic i nałożyć na skórę preparat nawilżający, który pomoże jej zregenerować. Do tego celu polecane są kosmetyki charakteryzujące się działaniem łagodzącym oraz wzbogacone o substancje neutralizujące działanie wolnych rodników.

8. Zwróć uwagę na zażywane leki

Związek pomiędzy zażywanymi lekami a opalaniem nie dla wszystkich jest oczywisty. Niektóre z nich są fotouczulające. Część substancji może przyczynić się do większej podatności skóry na działanie promieni słonecznych, co skutkować może poparzeniami lub wystąpieniem przebarwień. Bezpośrednio przed opalaniem nie powinno się używać dezodorantów, perfum, wód toaletowych czy innych preparatów nie przeznaczonych do opalania. Mogą one wchodzić w reakcję ze słońcem, co spowoduje pojawienie się plam i przebarwień na skórze.

9. Nie dopuść do powstania poparzeń

Powstałe na skórze poparzenia słoneczne przyczyniają się do występowania przebarwień, szybszego starzenia się skóry oraz zwiększają ryzyko zachorowania na raka.

10. Unikaj opalania się w mocnym słońcu

Osoby zażywające kąpiele słoneczne często zaczynają swoją przygodę z opalaniem przed południem, żeby załapać się na najmocniejsze słońce. Trzeba jednak pamiętać, że największe promieniowanie odbywa się między godziną 11 a 15. W tym czasie powinno się unikać słońca i przebywać głównie w cieniu. Dzieci muszą mieć wówczas zapewnioną maksymalną ochronę przeciwsłoneczną i ograniczony kontakt ze słońcem. Trzeba pamiętać, że fotostarzenie rozpoczyna się już w dzieciństwie, a skutki poparzeń słonecznych mogą być nieodwracalne.

11. Nie bój się cienia

Niewiele osób wie, że w cieniu również występuje promieniowanie UV. Oczywiście jest ono słabsze i może przybrać rozproszoną formę. Nie zmienia to jednak faktu, że nawet wylegując się w cieniu, należy pamiętać o nałożeniu na skórę kremu z filtrem. Intensywność słońca zależy również od wysokości, na jakiej się znajdujemy. Dlatego też promieniowanie zawsze będzie mocniejsze w górach.

12. Nałożenie kremu z filtrem rano nie wystarczy

Preparaty z filtrami, powinny być nakładane na skórę minimum 20 minut przed wyjściem z domu. Trzeba pamiętać, że jedna aplikacja nie wystarczy. Należy ją powtarzać co około 3 godziny oraz po każdym wyjściu z wody czy wycieraniu ciała w ręcznik. Każda tego typu czynność przyczynia się do usunięcia warstwy ochronnej ze skóry.

13. Pamiętaj o przerwach

W opalaniu warto robić sobie przerwy. Żaden kosmetyk nie zagwarantuje całkowitej ochrony przed słońcem. Wpływ na działanie preparatów mają również popelnianie, często nieświadomie, błędy w pielęgnacji. Podczas zażywania kąpiele słoneczne nie jesteśmy zazwyczaj w stanie określić, czy już doszło do poparzenia czy jeszcze nie, dlatego warto co jakiś czas robić sobie przerwy w opalaniu, chociażby po to, by się ochłodzić lub sprawdzić stan skóry.

14. Zakładaj okulary z filtrem

Skoro ochraniać już skórę i głowę przed słońcem, warto pamiętać również o oczach. Jednak nie powinny to być okulary ze straganu, ponieważ ani kolorowe, ani przyciemnione szkła nie ochronią oczu przed promieniowaniem UV. Taką funkcję pełnią jedynie filtry.

Rodzaje filtrów i ich wpływ na bezpieczne opalanie

Filtry dzielone są na mineralne i chemiczne. Filtry mineralne odbijają i rozpraszają promieniowanie UV, natomiast chemiczne – pochłaniają je.

Filtry mineralne

Filtry mineralne są bardzo dobrze tolerowane przez skórę niemowląt i dzieci, ale także osoby posiadające *cerę wrażliwą*. Nie tracą swoich właściwości z upływem czasu i nie utleniają się. Trzeba pamiętać, że łatwiej ulegają ścięciu się, barwią skórę na białe i mogą wywołać uczucie przeciżenia skóry u osób posiadających cerę tłustą. Wymagają też częstszej aplikacji.

Filtry chemiczne

Filtry chemiczne pochłaniają promieniowanie UV i przetwarzają je w nieszkodliwą energię ciepłą. Charakteryzują się lekką konsystencją i doskonałym wchłanianiem, dzięki czemu nie pozostawiają na skórze tłustej warstwy i są niewidoczne. Bywają jednak nietolerowane przez skórę wrażliwą, która reaguje na nie podrażnieniem, pieczeniem, swędzeniem lub swędzeniem. Filtry te wymagają ponownego nakładania, co około 3 godziny.

Połączenie filtrów chemicznych z mineralnymi

Obecnie preparaty przeciwsłoneczne coraz częściej są udoskonalane, tak by maksymalnie wykorzystać atuty obu rozwiązań, przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnych skutków ich działania. Niektóre z preparatów zostają dodatkowo wyposażone w substancje, które wychwytyują wolne rodniki i tym samym chronią skórę przed starzeniem.

Bezpieczne opalanie, a oparzenia słoneczne

Zbyt długie przebywanie na słońcu lub nieodpowiednia ochrona przed promieniowaniem, mogą doprowadzić do powstania oparzeń. Każda skóra reaguje na opalanie inaczej. Im jaśniejsza cera tym większe prawdopodobieństwo ich wystąpienia, ale także krótszy czas opalania. Jasna cera może zostać poparzona już w ciągu 15 minut przebywania na intensywnym słońcu. Warto pamiętać, że oparzenia pojawiają się z kilkugodzinnym opóźnieniem. Mogą wystąpić nawet następnego dnia po opalaniu.

Oparzenia po kąpieli słonecznej mogą być różne. Jeżeli mamy do czynienia ze zwykłym zaczerwienieniem skóry, pomimo tego, że jest ono bardzo nieprzyjemne, do złagodzenia dolegliwości wystarczą popularne preparaty. Jednak gdy na skórze pojawiły się pęcherze lub zaczęła ona pękać, należy czym prędzej udać się do lekarza.

Po wystąpieniu oparzenia, konieczne jest skupienie się na schładzaniu skóry. W tym przypadku warto sięgnąć po preparaty, które w swoim składzie zawierają menthol, panthenol, allantoinę lub aloes. Są one znacznie skuteczniejsze w działaniu niż kefir czy zsiadłe mleko, które jedynie schładza skórę.

Podsumowanie

Pomimo głosów, że opalenizna wychodzi już z mody, nadal wiele osób chce pochwalić się piękną i brązową skórą, szczególnie na wakacjach. Podczas opalania należy pamiętać, że promieniowanie słoneczne ma nie tylko dobre, ale także negatywny wpływ na kondycję naszej skóry. Dlatego też przed przystąpieniem do zażywania kąpiele słoneczne warto znać zasady bezpiecznego opalania i przestrzegać ich, by móc cieszyć się piękną i zdrową opalenizną.

<https://mojacera.pl/blog/aktualnosci/bezpieczne-opalanie-poznaj-14-zasad-ktorych-musisz-przestrzegac.html#:~:text=14%20zasad%20bezpiecznego%20opalania%201%20Opalaj%20si%C4%99%20tylko,kosmetyki%20z%20filtrami%20UV.%20...%20W%C4%99cej%20element%C3%B3w...%20>

EXPRESOWO Z ŻYCIA MIASTA

WRydułtowach zaszczepisz się Johnsonem bez rejestracji. W niedzielę (13.06) będzie możliwość zaszczepienia się jednodawkowym preparatem Johnson & Johnson w Rydułtowach. Szczepienia odbędą się w godzinach od 10.00 do 12.00 w Punkcie Szczepień Powszechnych w SP4. Szczepienie będzie o tyle łatwe, że nie trzeba się na nie uprzednio zapisywać. Wystarczy przyjść do punktu przy ul. Strzelców Bytomskich z dowodem osobistym i dobrym samopoczuciem. Wszystkie formalności zostaną wykonane na miejscu.

Paulina Wolanik z Rydułtów w finale wyborów Miss Śląska. Paulina pochodzi z Rydułtów, ma 19 lat. Jest uczennicą trzeciej klasy technikum o profilu logistyk wojskowy. Uczęszczała do szkoły muzycznej w Rybniku, jej zainteresowaniem jest muzyka i rysowanie. W sezonie zimowym lubi jeździć na łyżwach. W wolnym czasie uwielbia pracę nad makijażem. Paulina startuje z numerem 34. Wojewódzki etap konkursu Miss Polski – Miss Śląska to wydarzenie, które tworzą profesjonalści ze świata mody, tańca, stylizacji, teatru, marketingu oraz organizacji imprez. Konkurs rozpoczyna się castingami, podczas których wyłania się około 30 kandydatek. Połowa z dziewczyn startuje w konkursie Miss Śląska Nastolatek, a druga połowa do tytułu Miss Śląska. Następnie Kandydatki przygotowują się pod okiem profesjonalistów do występu na Gali Finałowej. Na Gali kandydatki pokazują się w sześciu prezentacjach: w sukniach wieczorowych, bieliźnie, strojach sportowych, strojach kąpielowych, strojach casual oraz sukniach ślubnych. Konkurs piękności w woj. Śląskim daje możliwość zwycięzcy reprezentowania naszego regionu w dalszych etapach Wyborów Miss Polski.

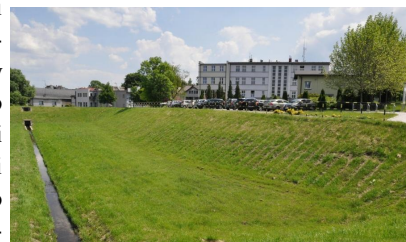
Są narzekania na Machnikowiec. "To przez majową ulewę". Pojawiły się głosy mieszkańców Rydułtów, że teren rekreacyjny przy Machnikowcu - gdzie znajduje się m.in. tężnia, powinien schludniej wyglądać. Krytyka dotyczy głównie plaży. W urzędzie miasta uspokajają. - Wszystko wróci do poprzedniego stanu - podkreśla sekretarz miasta Krzysztof Jędrośka. 16.06.2021

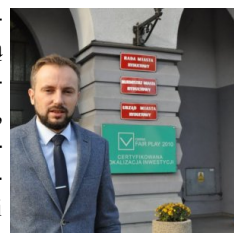
Wodzisławsko-rydułtowskie pogotowie będzie miało nową karetkę. "To powód do dużego zadowolenia". Już na początku lipca tabor Pogotowia Ratunkowego działającego przy szpitalu w Wodzisławiu Śl. i Rydułtowach zostanie wzmocniony o nowy ambulans. Nowa karetka marki Renault wzmocni tabor Pogotowia Ratunkowego PPOZ-u już niedługo, bo na początku lipca. Będzie to ambulans typu P, czyli pojazd podstawowego zespołu ratownictwa medycznego (obecność leka-

rza w zespole nie jest wymagana), który kierowany jest do wypadków, urazów oraz zachorowań. Samochód zastąpi wysłużoną karetkę z 2014 r. 17.06.2021

Powstanie trzeci zbiornik retencyjny? Rydułtowy szykują się do opracowania nowej koncepcji gospodarowania wodami deszczowymi. Impulsem do działań była majowa nawałnica. Majowa nawałnica wyrządziła duże szkody w Rydułtowach. Pod wodą znalazł się m.in. spory fragment ulicy Ofiar Terroru. Woda sięgała do kolan. Zalane były piwnice, posesje, zniszczenia dotknęły też lokalne przedsiębiorstwa - sklepy, punkty usługowe i gastronomiczne, których w tym miejscu jest nagromadzenie, bo przecież chodzi o obszar w centrum miasta. Sytuacja ta stała się impulsem do dalekosiężnych planów miasta związanych z przystąpieniem do opracowania nowej koncepcji gospodarowania wodami deszczowymi. Dotarły do nas sygnały, że burmistrz Marcin Połomski na jednej z porad wspominał nawet o potrzebie budowy trzeciego suchego zbiornika retencyjnego. A przypomnijmy, że dwa takie zbiorniki są już w sąsiedztwie urzędu miasta. Kolejny zbiornik miałby gromadzić wodę, która w nadmiarze - podczas gwałtownych ulew - spływa ulicą Ofiar Terroru od rynku w kierunku urzędu. Za urzędem droga jeszcze bardziej się obniża. Właśnie ten obszar jest zalewany. Chodzi o to, by w odpowiednim momencie wodę przekierować do zbiornika. - Mocny argument, który coraz częściej wybrzmiewa w przestrzeni publicznej, to tzw. retencjonowanie lokalne. Obecnie jesteśmy nastawieni, by podczas dużych opadów deszczu jak najszybciej pozbyć się wody ze swojego terenu. Ale w konsekwencji ta woda, nim trafi do odbiorników, może zalać innych ludzi. Coraz głośniej mówi się o retencjonowaniu wody lokalnie, by ona jak najwolniej spływała do odbiorników. By był to kontrolowany proces - mówi burmistrz Rydułtów. Dodaje, że to rzecz jasna wymagałoby rozwiązań systemowych. 17.06.2021

Burmistrz Rydułtów o drodze Racibórz-Pszczyna. - "Gdy znikną kopalnie, drogi muszą być gotowe". - **Ta droga musi powstać, nie wyobrażam sobie innego scenariusza - mówi o drodze Racibórz-Pszczyna burmistrz Rydułtów Marcin Połomski.** - Jeśli nasz region ma się rozwijać, jeśli chcemy zatrzymać mieszkańców, to musimy być przygotowani infrastrukturalnie - dodaje. Spoglądając na mapę Rydułtów od strony Rybnika, droga Racibórz-Pszczyna ma łączyć się z ul. Sportową, następnie biec przez Radoszowy, równoległe do ul. Kordeckiego. Przetnie ul. Raciborską w miejscu, gdzie ta krzyżuje się z ul. Szerbicką i Krzywoustego. Później - ciągnąc się przez północną część Rydułtów, przetnie ul. Pietrkowicką i Piecowską, by przenieść się na teren gminy Gąsowice, ale wrócić jeszcze na chwilę do Rydułtów, na granicy z gminą Lyski. 18.06.2021

Wktórych gminach zaszczepił się największy procent mieszkańców? Wodzisław Śl. z niewielką przewagą nad resztą powiatu. Do 30 czerwca ze wszystkich gmin z terenu powiatu wodzisławskiego najwięcej

zaszczepiło się w Wodzisławiu Śl. Tam na 47 576 mieszkańców w pełni zaszczepionych jest 32,4% wodzisławian. Na przeciwnym biegunie znajduje się Lubomia, gdzie na 7 903 mieszkańców w pełni przeciwko koronawirusowi zaszczepiło się 24,4% mieszkańców. 01.07.2021

Gmina	Liczba zaszczepionych min. 1 dawką	Liczba w pełni zaszczepionych	Procent w pełni zaszczepionych
Wodzisław Śląski (m) woj. śląskie	20 077	15 418	32,4%
Rydułtowy (m) woj. śląskie	8 935	6 880	32,1%
Godów (w) woj. śląskie	5 783	4 270	30,8%
Piszów (m) woj. śląskie	5 523	4 159	30,2%
Radlin (m) woj. śląskie	7 178	5 309	30,0%
Markłowice (w) woj. śląskie	1 999	1 512	27,9%
Mszana (w) woj. śląskie	3 061	2 143	27,8%
Gończyce (w) woj. śląskie	7 765	5 680	26,5%
Lubomia (w) woj. śląskie	2 689	1 932	24,4%

nowiny.pl

Ofiar Terroru już otwarta. Dziś został otwarty odcinek wykonanej na nowo nawierzchni na Ofiar Terroru na odcinkach od skrzyżowania ulic Sobieskiego z Chopina do skrzyżowania z ulicą Adama Mickiewicza. 01.07.2021

3 521 346,00 euro dla Rydułtów. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wybrało zwycięskie miasta, które otrzymają wsparcie z Programu "Rozwój Lokalny", który jest finansowy z Funduszy Norweskich i EOG. Wśród nich znalazły się Rydułtowy. Wsparcie w programie będzie można wykorzystać na działania poprawiające jakość życia mieszkańców małych i średnich miast między innymi poprzez projekty w zakresie poprawy jakości powietrza (przejście na odnawialne źródła energii czy niskoemisyjny transport publiczny), ograniczanie bezrobocia, migracji zarobkowej do dużych miast, wspieranie przedsiębiorczości oraz wzmacnianie lokalnego rynku pracy. To także szansa na realizację projektów, które wpisują się w politykę mieszkaniową. Program kładzie również nacisk na wzmocnienie i poprawę funkcjonowania administracji samorządowej. 02.07.2021

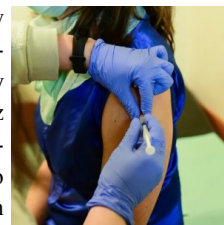

Wybuch gazu w Rydułtowach. Jedna osoba w szpitalu. W piątek, 2 lipca po godz. 17.00 strażacy interweniowali w Rydułtowach na ul. Kalwaryjskiej, gdzie doszło do wybuchu gazu. Do wybuchu doszło w domu jednorodzinnym. Wydostający się z nieszczelnej butli gaz wypełnił zamknięte pomieszczenie przylegające do kuchni. Do zapłonu doszło prawdopodobnie przez niedopałek papierosa. W wyniku eksplozji ucierpiał starszy mężczyzna, lat 73, który przebywał na parterze budynku. Trafił do szpitala z poparzeniami I i II stopnia obu dłoni i stóp oraz oparzeniami I stopnia głowy. Straty oszacowano na około 3 tysiące zł. 03.07.2021

Wydatek w Rydułtowach. Jedna osoba w szpitalu. W niedzielę, 4 lipca około godz. 10.30 w Rydułtowach na skrzyżowaniu ulic Raciborskiej ze Szczerbicką doszło do wypadku z udziałem samochodu osobowe-

go i motocyklisty. Kierująca samochodem marki renault megane (73 lata), mieszkanka powiatu wodzisławskiego nie ustąpiła pierwszeństwa prawidłowo jadącemu kierowcy motocykla marki suzuki (42 lata), mieszkańcy powiatu rybnickiego. W wyniku tego zdarzenia obrażenia odniósł kierowca motocykla, który z urazem ręki trafił do szpitala. Sprawa jest w toku. 05.07.2021

Szczepionka Johnson&Johnson znów będzie dostępna. Już 10 lipca Rydułtowy odwiedzi wojewódzki mobilny punkt szczepień. Był już w Częstochowie, Żywcu i Będzinie. W najbliższą sobotę 10 lipca w godzinach od 14:00 do 20:00 na rydułtowskim rynku w mobilnym punkcie szczepień będzie można przyjąć szczepionkę firmy Johnson&Johnson. Na szczepienie nie trzeba się rejestrować – wystarczy przyjść i okazać dowód osobisty. Szczepić będą osoby przeszkolone i uprawnione, a przed dokonaniem iniekcji pacjent przejdzie standardową kwalifikację. Po szczepieniu będzie można od razu otrzymać certyfikat.

Spada zdawalność egzaminu dojrzałości w powiecie wodzisławskim. Znamy wyniki matur 2021. Maturzyści i maturzystki z powiatu wodzisławskiego już wiedzą, jak poszedł im egzamin dojrzałości. W których szkołach zdawalność była najwyższa, a w których najniższa? Do tegorocznych egzaminów dojrzałości przystąpiło 998 maturzystów z powiatu wodzisławskiego. Pośród szkół naszego regionu prym pod względem wyników tegorocznej matury (podobnie jak w zeszłym roku) wiezie I Liceum Ogólnokształcące im. 14 Pułku Powstańców Śląskich w Wodzisławiu Śl., które może się pochwalić aż 94,51% sukcesów. Na drugim miejscu uplasował się Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Wodzisławiu Śl. (89,05%). Nieco słabiej matura wypadła w Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śl. Tam zdawalność wyniosła 85,03%. W rankingu najgorzej wypadło Liceum Ogólnokształcące im. Noblistów Polskich w Rydułtowach. Placówka może się pochwalić jedynie 55,36% poziomem zdawalności. 05.07.2021

Egzamin ósmoklasisty w powiecie wodzisławskim. W których gminach wypadł najlepiej, a gdzie najslabiej? Według danych opublikowanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Jaworznie, w powiecie wodzisławskim lepiej z tegorocznym egzaminem ósmoklasisty radzili sobie uczniowie z wiejskich podstawówek. Jeśli chodzi o egzamin z języka polskiego, to najlepiej poradzili sobie z nim uczniowie z Rydułtów, którzy uzyskali średnio 64% punktów. Nieco gorzej radzili sobie ósmoklasiści z egzaminem z królowej nauk, czyli matematyki. Najlepsze wyniki w powiecie wodzisławskim osiągnęli uczniowie z Lubomi (55% punktów), Mszany (54% punktów) i Markłowic (53% punktów). W przypadku języka nowożytnego zdecydowana większość uczniów w powiecie wodzisławskim zdawała język angielski. I poradziła sobie z nim lepiej niż z matematyką i... językiem ojczystym. W powiecie wodzisławskim na egzaminie z angielskiego brylowali uczniowie z Markłowic, którzy średnio uzyskali 70% możliwych do zdobycia punktów, i z Lubomi (69% punktów). Dobrze spisali się również uczniowie z Godowa i Rydułtów (po 67%). 06.07.2021

Szykują się duże zmiany w rozkładzie jazdy MZK w powiecie wodzisławskim. Na razie konsultacje. Do końca lipca konsultacje z pasażerami. Nowe rozwiązania zaczną obowiązywać od 1 września. Zmiany dotyczą linii na terenie m.in. Pszowa, Rydułtów, Radlina i Markłowic. Zmiany będą poważne. Zniknie obecna numeracja linii (od 218 do 228), a pojawią się autobusy oznaczone numerami od 201 do 208. Na trasie Jastrzębie - Mszana – Wodzisław pojawi się linia W09. Będzie ona nawiązywać do linii W10 i W11, które obsługują pasażerów udających się z Jastrzębia-Zdroju do Wodzisławia Śląskiego czy Rybnika. **Nowy rozkład jazdy pojawi się 7 lipca na stronie internetowej MZK Jastrzębie. Aby się z nim zapoznać należy wejść kolejno w rozkład jazdy, a następnie w link widoczny w prawym górnym rogu ekranu. Wnioski dotyczące nowych rozwiązań i propozycje zmian można wysyłać do 31 lipca na adres: mzk.pok@mzkjastrzebie.com, a także pocztą tradycyjną (ul. Przemysłowa 1, 44-335 Jastrzębie-Zdrój).** 07.07.2021

Koncerty, pokazy strażackie i szczepienia. Sobota w Rydułtowach pełna atrakcji. Zbliża się pełna atrakcji sobota na rydułtowskim rynku (10 lipca od godz. 14.00 do 20.00) Dla tych, którzy chcieliby się zaszczepić - w programie wydarzenia znajduje się przede wszystkim możliwość zaszczepienia się **jednodawkowym preparatem Johnson&Johnson**, po którym od razu można otrzymać certyfikat pełnego zaszczepienia. Szczepienie odbywać będzie się na miejscu i bez rejestracji. Na najmłodszych mieszkańców na rynku czekać będą **dmuchane zamki i pokaz wozów strażackich z pełnym wyposażeniem**. Najbardziej odważni milusińscy będą mogli usiąść za kierownicą wozu.

Dla tych młodszych i starszych przygotowano punkt mobilny do **dokonania samospisu w Spisie Powszechnym oraz szereg koncertów:**

Na początek, o godzinie 15.00, startuje Towarzystwo Miłośników Rydułtów z koncertem z cyklu „Letnie koncerty na rynku miasta” pod tytułem „Pieśni Biesiadne”.

W ramach spotkania wystąpią dla Państwa:

- "Zespół Gołęzanki"
- "Klika Machnika"
- zespół muzyczny z solistką

Gdy temperatura już trochę się obniży, o godz. 19.30 nastrojowymi utworami ukozi wszystkich wyjątkowy artysta – **Aleksander Zieleźny z Pszowa**, którego subtelna i szczerza twórczość jest wciągająca i zostawia pozytywny ślad na sercu. 08.07.2021

Na podstawie wiadomości z innych mediów zebrała J. Oleś

<https://www.nowiny.pl/Rydultowy> <https://www.rydultowy.pl>
<https://www.facebook.com> <https://www.radio90.pl/tag/rydultowy>

SPOTKANIE OBYWATELSKIE

Pytania dla Władz Miasta od Mieszkańców na spotkaniu obywatelskim.

- 1/Czy jest pomysł na pustostany sklepowe — ul. Ofiar Terroru?
- 2/Kiedy będą ustawione ławki przy ul Ofiar Terroru?
- 3/ Czy jest projekt zabezpieczenia dolnej części ul. Ofiar Terroru, może należałoby odczyścić kanały pod ulicą i wprowadzić dodatkową rurę kanalizacji deszczowej?
- 4/Czy są skargi mieszkańców na roboty rozbiórkowe hałdy i wywóz kruszywa, jak odbywa się kontrola i kto to wykonuje?
- 5/Od TMR - Czy jest możliwość wykorzystania gablotki na rynku miasta dla informacji od TMR?
- 6/ Za rynkiem z tyłu kwaciarni jest duży niezagospodarowany teren, czyje to jest i czy jest plan na zagospodarowanie?
- 7/Mimo zgłoszeń i monitów w dalszym ciągu szpecą duże ilości śmieci na terenie dawnej apteki przy ul Plebiscytowej
- 8/ Czy miasto ma gwarancję zrealizowania ambitnych nowatorskich planów Burmistrza Miasta?
- 9/ Na co mogą liczyć mieszkańcy dla zrealizowania planów obniżenia niskiej emisji?
- 10/Czy miasto otrzymało pomoc finansową za straty ostatniej katastrofalnej ulew?
- 11/ Słyszymy o budowie kolejnego zbiornika przeciwpowodziowego -gdzie?
- 12/Czy są możliwości skanalizowania zgrupowanej zabudowy do wyznaczonych terminów przez UE - czy istnieje plan?
- 13/ Czy na terenie miasta nastąpił nadmierny wyręb drzew (duże różnice na mapach satelitarnych)

W czasie spotkania p Burmistrz i Przew. Rady Miasta odpowiadali na w/w pytania, choć trzeba przyznać, że nie wszystkich zadawały odpowiedzi, co wynika z różnicy oczekiwań pytającego i możliwości działań służb miejskich. Zadawane też były pytania z sali a dotyczyły pomocy w wypisywaniu wniosków do programu „Czyste Powietrze”, stworzeniu internetowego forum promującego ten program i stwarzający możliwość interwencji i w sprawie nadzwyczajnej pomocy rodzinom, których nie stać na zmiany i stąd nie interesują się zmianą sposobu spalania. Pytania dotyczyły też działania PSZOKu, kosztów wywozu odpadów itp. naprawy uszkodzeń na Machnikowcu itp. Kontrowersje dotyczyły też braku odpowiedzi na list w sprawie ewentualnego zapisania hałdy Szarlota jako obiektu zabytkowego. Na temat odpowiedzi i innych drażliwych tematów napiszemy w kolejnych wydaniach Kluki. Kolejne spotkanie obywatelskie jest planowane na wrzesień. Odpowiedzi chcemy skonfrontować z zapowiadanyimi działaniami, zainteresowaniem wyżej wymienionymi pytaniami Radnych i poznać rezultaty starań naszych Władz o potężne potrzebne fundusze naszemu miastu, które niestety już dziś należy do miast o najniższych dochodach na mieszkańca.

H. Machnik

Imprezowa niedziela na rynku Miasta

26 i 27 czerwca to liczne imprezy w Wodzisławiu w ramach „Festiwalu Górnej Odry”. Nasze rydułtowskie zespoły reprezentujące Ognisko Pracy Pozaszkolnej były gorąco oklaskiwane. Liczne zdjęcia i opisy można znaleźć w Nowinach wodzisławskich i w innych mediach

W tym samym czasie na rydułtowskim rynku Urząd Miasta zorganizował akcję promocyjną gdzie mieszkańcy mogli się zastrzeżać, uzyskać pomoc merytoryczną w napisaniu projektu obywatelskiego, wziąć udział w spisie powszechnym a jednocześnie popatrzeć na występy zespołu p Stefana Drożdżoka, a dzieci mogły się zabawić w licznie przygotowanych konkursach. Podobna akcja tydzień później zorganizowano przy Bibliotece Miejskiej a ostatniej niedzieli w Radoszowach.

Henryk Machnik

Informujemy, że w związku z kończącą się procedurą ubezpieczeniową dotyczącą Tężni „Machnikowiec”, plaża piaszczysta przy zbiorniku wodnym zostanie naprawiona w najbliższym czasie.

◆ Zbiornik uległ zanieczyszczeniu i zniszczeniu plaży przez znane nam wszystkim intensywne opady z połowy maja. Sama tężnia została już sprawdzona pod kątem instalacji i ponownego napełnienia zbiornika solankowego. Zbiornik „Machnikowiec” jest również w trakcie czyszczenia. Pozostały do wykonania jeszcze prace związane z malowaniem elementów tężni i z ich odświeżeniem.

◆ Skąd te wszystkie opóźnienia? Niestety ze względu na niekorzystne warunki pogodowe, jakie mieliśmy wiosną, prace przy tężni opóźniły się. Dodatkowo inwestycja jest ubezpieczona, więc usuwanie zaistniałych szkód uwarunkowane jest uprzednimi ustaleniami z firmą ubezpieczeniową. Tężnia jest także objęta gwarancją, więc dochodzą tutaj kolejne związane z tym faktem formalności.

Uspokajamy jednak, że robimy wszystko, aby stan terenu wokół tężni jak najszybciej wrócił do normy i mógł swoim wyglądem każdego dnia cieszyć naszych mieszkańców

<https://www.facebook.com/Rydułtowy/photos/a.10151480419415162/10165226636015162/>

Towarzystwo Miłośników Rydułtów
zaprasza na:

„Z pieśnią biesiadną”

- koncert z cyklu „Lecnie koncerty na rynku miasta” dnia 10 lipca o godz. 15:00

Wystąpią:

- Zespół Gołężanki,

- Klika Machnika

- zespół muzyczny z solistką.

Prosimy Mieszkańców o zachowanie obowiązujących przepisów sanitarnych a zajmując miejsca w ogródku piwnym należy zakupić dowolny napój - jest to zobowiązanie wobec najemcy ogródka. Zapewniamy dodatkowe miejsca poza ogródkiem.

Za Zarząd: Henryk Machnik

NIEDZIELA NA RYNKU

20.06.2021

ZASZCZEP SIĘ!

SZCZEPIENIE NA RYNKU

- SZCZEPIMY PFIZEREM
- PRZYJDŹ Z DOWODEM OSOBISTYM
- NIE MUSISZ SIĘ REJESTROWAĆ

9:00 - 13:00

ZABAW SIĘ!

RYDUŁTOWSKI BUDŻET OBYWATELSKI 2022

- POMOŻEMY CI PRZYGOTOWAĆ TWÓJ POMYSŁ NA JESZCZE LEPSZE RYDUŁTOWY!
- GRY I ZABAWY DLA NAJMŁODSZYCH ORGANIZOWANE PRZEZ OGNISKO PRACY POZASZKOLNEJ W RYDUŁTOWACH

9:00 - 14:00

SPISZ SIĘ!

NARODOWY SPIS POWSZECHNY LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2021 - PUNKT MOBILNY

- STANOWISKO DO DOKONANIA SAMOSPISU INTERNETOWEGO

9:00 - 14:00

PODOBNE WYDARZENIA BĘDĄ MIAŁY MIEJSCE W NASTĘPNE NIEDZIELE: 27.06. PRZY BIBLIOTECZĄ MIEJSKĄ ORAZ 4.07. PRZY KOŚCIEŁEM W RADOSZOWACH

Do lipcowego numeru KLUKI", dodaję wiersze Teresy Jagiello, oraz moje życząc miłej lektury.

Z poetyckimi pozdrowieniami
Ewa Wierzbinska-Kloska

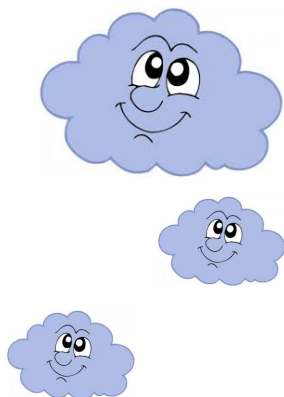
Granatowe niebo

Granatem niebo dzień zasłania
Odcieniem srebra zdobi ziemię
wtulam się w ciszę nocy sama
A ty zasypiasz gdzieś... beze mnie

I tylko księżyc się uśmiecha
On wie, jak czasem zasnąć trudno
Czas zabłąkane myśli zbiera
Dla nas na chwilę tylko umknął

Gdy zamknę oczy błędzą dłonie
I słyszę czuły szept tak blisko
noc wypełniła sen nostalgią
Czy wyszarpła z ramion wszystko...

Jakieś drobiazgi na stoliku
Poduszka jeszcze tobą pachnie
Cię się na ścianie przemknął szybko
W czyich ramionach dzisiaj zaśniesz

oniemiała z zachwytu

szeptem pytam niebo
i ziemię

jak nie kochać przyrody

Ewa Wierzbinska-Kloska

dostrzegam piękno
w przelatującym ptaku
w podniebnym locie

w motylu co przysiadł
na płatku

biedronce
jak za dziecięcych lat
staram się policzyć
kropki

nadal słucham co chce
powiedzieć kamień
przecież i on posiada
duszę

Czy tylko w deszczu

Lubię chodzić samotnie po deszczu
Krople płyną i płaczą ze łzami
Nikt nie widzi zbolącej nostalgii
Jednak czuje że razem przetrwamy

Przecież słońce nam jeszcze zaświeci
Wiatr rozwieje te chmury na niebie
Ty powrócisz z dalekiej podróży
A ja znowu zatańczę dla ciebie

Jak cudownie tak w deszczu się chodzi
Każda kropla ubrana w marzenia
Kiedyś skończę samotne spaceru
Wyjdzie słońce i ty wyjdiesz z cienia

Lubię chodzić i cieszyć się deszczem
Taki mokry jest wtedy park cały
Już nie płaczę i krople osuszam
Które z wiatrem tęsknotę przywiału

w zachwycie słucham
śpiewu skowronka
o brzasku czy o zachodzie

w kroplach deszczu spływającej
po szybie lub z żdźbła na łące
słyszę pieśń oczyszczenia

w zimowe wieczory
przy nikłym świetle lampki
stworzę z takich właśnie drobiazgów
pełen ciepła
wiersz

Ewa Wierzbinska-Kloska

beznadziejny sen

przyśnił mi się późną wiosną
sen na łące
w beznadziejnie szarych barwach

krzyczałam
nie - świat bez kolorów
a one znikwały coraz bardziej

wtem coś się nade mną zakołysało
otworzyłam szeroko
oczy

mak ślicznie się czerwienił
zieleń wokół stała się
zbawiennym przebudzeniem

Ewa Wierzbinska-Kloska

zachwył

słońce w agonii po trudach
kolejnego dnia

rozbudzony księżyc
pięknieje srebrem

w ciszy na gałęziach
brzozy
przysiadły dwa dzwońce
zapatrzony
w piękno przyrody

tak jak ja

21.05.2021. Teresa Jagiello

Franciszek Radlik
Dyrektor Kopalni „Charlotta”
(1901 - 1920)

Był wprawdzie Ślązakiem jednak nie pochodził z rodziny górniczej. Jego ojciec był sekretarzem sądowym w Lubieńcu, tam też w dniu 9 marca 1862 roku urodził się Franciszek Radlik.

Podczas nauki w gimnazjum w Pszczynie, słynnej jak na owe czasy szkole „Hrabiowskiej” miał kontakt z synami wysokich urzędników górniczych powstającego w powiecie pszczyńskim rewiru węglowego. Po zdaniu matury Franciszek Radlik zaczynał pracę w górnictwie od kilofa. Najpierw pracował na kopalni „Ferdynand” obok Katowic, następnie na kopalni „Królowa Luiza” w Zabrzu. Studia uniwersyteckie rozpoczął w Wrocławiu a następnie kontynuował naukę na Królewskiej Akademii Górniczej w Berlinie, którą ukończył w 1889r. Praktyki odbywał na różnych kopalniach Śląska oraz Niemczech, zyskując stopień inspektora górniczego. Podczas pracy w Ruflandzie poznał swoją żonę Karolę von Schludermann. Po czterech latach pracy u Hrabiego Henkel von Donnersmarck w Królewskiej Hucie powołano go w 1901r. Na podstawie jego fachowych wiadomości oraz zdolności organizacyjnych na stanowisko Dyrektora górniczego a następnie Dyrektora Naczelnego Kopalni Węgla Kamiennego „Charlotta” w Czernicy-Rydułtowach.

Swoją pracę rozpoczął od kontynuacji rozbudowy i modernizacji kopalni rozpoczętej przez jego poprzednika Dyrektora Rudolfa Kolbe. W okresie działalności Dyr. Radlika wzrósł stan załogi kopalni z 1600 do 5633 pracowników.

W lipcu nastąpiła katastrofa w postaci wypływu kurzawki w szybie południowym (Sudschacht) w tym miejscu obecnie znajduje się nowe targowisko. Awaria ta pokrzyżowała plany wydobywania węgla kopalni, gdyż zalany został szyb oraz przyległe chodniki. W związku z tym Dyrektor Radlik wraz z swym zastępcą Augustynem Beneschem zdecydowali się na pogłębienie szybu „Schreiber” (Leon III) oraz połączenie go przekopem z szybem „Leon”.

Sam szyb „Leon” również został zmodyfikowany i otrzymał obudowę murowaną, nową maszynę wyciągową, oraz budynek maszyny wyciągowej. Zelektryfikowane zostały urządzenia sortowni oraz płuczki. Wybudowano wagę węglową (obecnie Izba Pamięci) oraz przepompownię. Na skutek innowacji wzrosło wydobycie węgla z 2,4 milionów cetnarów na 6,1 miliona cetnarów.

Dyrektor Radlik bardzo dużo pracy poświęcił sprawą socjalnym swojej załogi. Wybudował słynną kolonię domów mieszkalnych dla pracowników fizycznych i umysłowych kopalni. Z tego też powodu Kolonię nazwano „Kolonią Radlika” (obecnie Orłowiec). Kolonia Radlika to 40 budynków mieszkalnych, przy każdym budynek gospodarczy oraz ogródek (który posiadała każda rodzina, w budynku mieszkało 4 lub 8 rodzin). Mieszkało tu przeszło 200 rodzin górniczych. Całe osiedle zaopatrzone w wodę poprzez wieżę ciśnienia, która stała na najwyższym punkcie Rydułtów. Wieżę tę po nieprzemyślanej decyzji kierownictwa kopalni rozebrano w latach siedemdziesiątych. W ten sposób zginął najpiękniejszy zabytek przemysłowy - symbol Ryduł-

tów. W leju powstałym po eksploatacji piasku na budowę Kolonii najpierw został tam założony plac zabaw dla dzieci, później wypas kóz i gęsi oraz śmietnisko. Następnie boisko do palanta, boisko piłkarskie, staw hodowlany (Jureczko) a obecnie stoją tam zabudowania szkoły zawodowej.

Często wieczorami można było zobaczyć dwukołową bryczkę Dyrektora Radlika, który przemierzał uliczki swojej Kolonii wdając się w rozmowy z górnikami. Dla pracowników spoza terenu Rydułtów Dyrektor Radlik wybudował w 1902r. Dwa duże domy sypialne (tzw. Schlafhaus) przy u. Mickiewicza (obecna Biblioteka oraz Hotel). Dalsze inicjatywy Dyrektora

Radlika to udzielanie górnikom dzierżawy parcel budowlanych na bardzo dogodnych warunkach. W okresie budowy można było otrzymać cegły z kopalnianej cegielni. Na pomoc Dyrektora mogły liczyć szkoły, przedszkola oraz różne organizacje społeczne. Dalsza socjalna budowa to wielki dom towarowy (Konsum) zbudowany naprzeciw starej poczty (obecny parking kopalni), który zaopatrywał górników i ich rodziny w tanią żywność.

Przy kopalni powstała służba opiekuńcza, która miała za zadanie sprawowanie opieki nad chorymi żonami górników kopalni „Charlotta”

W 1906r. pod przewodnictwem Dyrektora Radlika obchodzono uroczystość 100-lecia istnienia kopalni. Odbyła się msza na Babiej Górze, miejscu powstania kopalni w 1906r. Wydano uroczysty obiad dla górników w „Leowaldzie” (lesie obok kopalni), gdzie również wręczono zasłużonym górnikom złote zegarki.

Od 1916r. Franciszek Radlik pełnił również funkcję Przewodniczącego Kolegium Orzekającego przy sądzie powiatowym w Rybniku. Na terenie Górnego Śląska w 1920 r. miała miejsce wielka afara z kradzieżą oraz przemycem dużej ilości diamentów. Sprawa ta objęła również i nasze tereny. Ingerencja Dyrektora Radlika spowodowała aresztowanie części gangu. Jednak sprawcy mszczą się za aresztowanie na dyrektorze poprzez zorganizowanie napadu. Pierwszy miał miejsce w nocy z 22 na 23 sierpnia 1920r. Jednak na skutek ukrycia się mieszkańców willi napastnicy odeszli z niczym. W tym samym dniu w godzinach popołudniowych Dyrektor Radlik udał się bryczką do Rybnika, w drodze powrotnej niedaleko swej willi został ostrzelany. Strzały alarmują również powstańców rydułtowskich, którzy przybyli na miejsce zdarzenia. Następnie wypadki potoczyły się błyskawicznie. Zebrany tłum udał się w pościg za pojazdem Dyrektora, jego woźnica Mrozek zdążył jeszcze wjechać przez otwartą bramę na podwórze willi. Ale tu otoczono Dyrektora Radlika oraz jego przybyłą mu na ratunek małżonkę. Przez uderzenia pałkami powalono Dyrektora na ziemię, następnie uderzony został szablą w tył głowy. Ciężko ranne-

go sprowadzono do willi i następnego dnia sprowadzono specjalistę chirurga, ale do przewidywanej operacji głowy nie doszło.

25 sierpnia 1920 roku w godzinach rannych zmarł na skutek odniesionych ran twórca Kolonii Radlika.

26. Budynek dyrekcji, przed i po rozbudowie.

28. Wieża ciśnienia i napis nad wejściem do stacji pomp.

Na podstawie „Heimat Kalender”

Opracował były mieszkaniec

Kolonii Radlika

Ewald Brzezinka

Podziękowania

Każde przedsięwzięcie, które wnosi w życie dziecka uśmiech i zadowolenie jest bezcenne.

Pragniemy wyrazić głęboką wdzięczność za dostrzeżenie naszej działalności w powiecie i wytypowanie nas do nagrody Powiatowego Lidera Przedsiębiorczości.

Działalność nasza to przede wszystkim praca całego zespołu pedagogicznego, któremu z całego serca dziękuję.

Podziękowania kieruję również do władz miasta Rydułtowy za nominację do tytułu, a Cechowi Rzemieślników i innych przedsiębiorców w Wodzisławiu Śląskim za przyznanie statuetki i idące wraz z nią wyróżnienie i uhonorowanie. Ta nagroda jest dla nas bardzo ważna i jestem przekonana, że będzie to dla nas motywacją do dalszej pracy z kolejnymi pokoleniami dzieci muzycznie uzdolnionych.

Dziękujemy wszystkim którzy doceniają naszą pracę i zaangażowanie.

*Z poważaniem
Anna Urbańczyk*

Gdzie można kupić „Klucę”?

- F.H.U. „Tabak”, ul. Ligonía 3
- F.H.P.U. Maria Karasek, ul. Plebiscytowa 48
- Sklep Wielobranżowy M. Święcicki,
ul. Radoszowska 61
- Petrol Point Group Migrex Sp. z o.o.,
ul. Raciborska 275
- Foto „Sycha”, ul. Bema 22
- Handel Hurt. I Detaliczny K. Pawelek,
ul. Traugutta 264
- Nowalijka Sp. z o.o., ul. Ligonía 16
- Handel Art.. Przemysł. Weronika Nowak-Szynk,
ul. Ofiar Terroru 41 i ul Raciborska „Zaczarowany
Olówek”
- Urząd Gminy Lyski, ul. Dworcowa 1 A, Lyski
- Foto. Baron ul. Ofiar-Terroru
- Kwaciarnia „Margaretka” ul. Spokojna

UWAGA MIESZKAŃCY!!!

Pomóżmy naszemu szpitalowi wpłacając dowolną kwotę na konto Powiatowego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śl.

z dopiskiem "Na leczenie"

Konto:

63 1560 0013 2367 2176 2323 0001

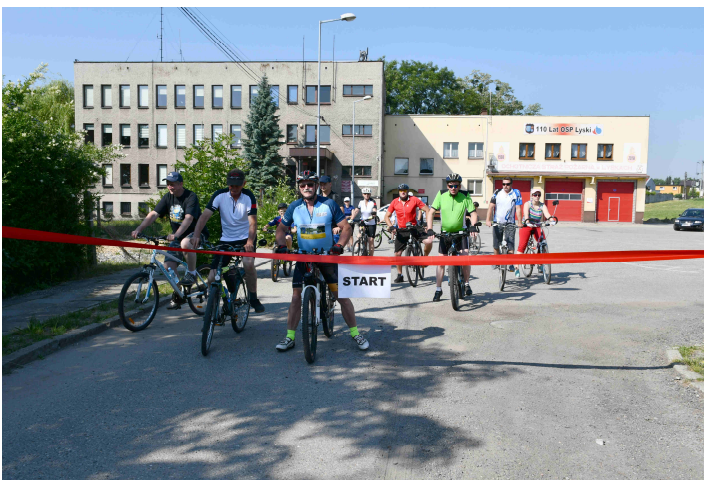
Za Zarząd
Towarzystwa Miłośników Rydułtów
Henryk Machnik

RODZINNY RAJD ROWEROWY „Turystycznie na dwóch kółkach” 19.06.2021

Po wyjątkowo długiej przerwie spowodowanej epidemią koronawirusa miłośnicy rowerowych wycieczek wzięli udział w Rodzinnym Rajdzie Rowerowym „Turystycznie na dwóch kółkach”.

Malownicza trasa, licząca około 35 kilometrów wiodła ścieżkami rowerowymi zlokalizowanymi na terenie Gminy Lyski.

W ubiegłym roku z uwagi na sytuację epidemiczną nie udało się zorganizować żadnej rowerowej wyprawy, dlatego też spragnieni rowerowych wycieczek miłośnicy dwóch kółek ochoczo stawili się na starcie sobotniego rajdu, mając nadzieję na miłe spędzenie czasu w sobotnie południe.

Rowerzyści wyruszyli z parkingu przy urzędzie, następnie kierowali się w kierunku lyseckiego Podlesia, a potem ulicami Graniczną i Topolową udali się w kierunku Pstrążnej.

Tam ścieżką wiodącą przez malownicze pola i lasy rowerzyści dotarli do sąsiedniej Gminy Kornowac, gdzie przez miejscowość Łańce dojechali do Żytnej. Dalej trasa rajdu prowadziła przez Adamowice i Bogunice, by uczestnicy rajdu mogli dotrzeć na metę, gdzie na wszystkich czekał poczęstunek.

Uczestnikom rajdu towarzyszyła piękna, słoneczna pogoda i dobre humory. Trasa dostosowana była do możliwości i kondycji wszystkich uczestników, dlatego w rajdzie brały udział całe rodziny.

Już dziś zapraszamy na kolejny rajd rowerowy!

Rodziny Rajd Rowerowy zorganizowany został w ramach projektu „Turystyka i rekreacja fundamentem rozwoju współpracy w gminach Lyski i Darkovice”

Rozpoczęły się wakacyjne zajęcia w Ośrodku Wsparcia Rodziny w Nowej Wsi!

Wakacyjne zajęcia w Ośrodku Wsparcia Rodziny w Nowej Wsi rozpoczęły się od biwaku. Pierwszy dzień przyniósł wiele emocji, ale drugi dzień biwakowych zmagani był również pełen atrakcji. Popołudnie dzieci rozpoczęły od ciekawych warsztatów bębniarskich, podczas których poznały technikę gry na bębnach i bębenkach. Dopełnieniem wieczoru było własnoręczne wykonanie przez najmłodszych małych bębenków. Wieczorem wspólnie pod czujnym okiem wychowawców, strażaków i straży gminnej odbyły się poszukiwania legendarnego - kwiatu paproci. Pod osłoną nocy z latarkami i tajnymi szyframi uczestnicy wakacyjnych zajęć poszukiwali skarbu...

Nad bezpieczeństwem dzieci czuwali zawsze pomocni strażacy z OSP Dzimierz.

Moje rozważania.

Czasem i mnie spotykają miłe niespodzianki. Otóż według wyliczeń planowany termin sanatorium wyliczyłem na listopad a kilka dni temu wraz z Małżonką otrzymaliśmy skierowanie od 30 lipca. Powoduje to komplikacje w kierowaniu Towarzystwem Miłośników Rydułtów ale mam nadzieję, że pozostali Członkowie Zarządu TMR podołają wyzwaniu. Póki co, żyjemy emocjami związanymi z EURO mimo, że nasza reprezentacja odpadła lecz wierni kibice nadal śpiewają: „Polacy nic się nie stało”. A przed nami wakacje i zapewne będą narzekania, że „w mieście mało atrakcji, nie wszystkie dzieci wyjeżdżają, moje dziecko chętnie by zatańczyło ale prowadzące zespół – nie widzą możliwości występu itp.” To wypowiedzi rodziców na koncertach z ubiegłego roku, w których tylko pani Sylwia Jakubiec na 2 koncerty zmobilizowała dzieci z zespołu „Czelodka”. To niestety przytyk do instruktorów i nauczycieli prowadzących zespoły, rywalizujących w okresie roku szkolnego i zawieszających „kołek” na okres wakacji. My jako TMR jednak nie zawieszamy w okresie wakacji działalności. Jeszcze w tym miesiącu (planowane terminy – 10 lipiec i 24 lipiec) organizujemy na rynku miasta koncerty w ramach projektu: „Letnie koncerty na rynku Miasta” a w sierpniu planujemy 1 koncert na rynku, 1 w RCK Feniks a ostatni koncert na wolnym powietrzu miał by się odbyć 4 września. To pochodna planowanych wyjazdów członków zespołu i muzyków „Kliki Machnika”. Planujemy też wyjazd na 3 dniową wycieczkę z nocowaniem w Głucholazach (wstępny termin – po 4 września), oraz 1 dniową wycieczkę: Kopalnia Gido – Katowice – Nikiszowiec (październik). Jeśli do tego dodamy przygotowanie kolejnych wydań Kluki,

codzienne urzędowanie w siedzibie TMR, próby zespołu Klika Machnika, przygotowanie do zadań w ramach kolejnego projektu, wyjazdy do sąsiednich gmin na organizowane festyny i koncerty to widać, że zajęć nie brakuje. Mieliśmy spotkanie obywatelskie w siedzibie TMR z udziałem Z-cy Burmistrza Marioli Bolisęga i Przewodniczącego Rady Miasta Lucjana Szwana. W odrębnym artykule podajemy zakres pytań skierowanych do przedstawicieli naszych Władz Miasta. W kilka dni później bo 12 czerwca zorganizowaliśmy kolejny koncert na rynku miasta pod hasłem „Prezentują się trzy pokolenia”. W koncercie wystąpiły: dzieci z Przedszkola nr 1 w Rydułtowach, soliści zespołu „Czelodka”, śpiewacy reprezentujące OPP oraz zespół muzyczny kierowani przez znakomitego muzyka p Stefana Drożdżoka, świetny zespół młodzieżowy „The secret project”, nasza „Klika Machnika” a na koniec zespół muzyczny – wokalny Henryka Sosny. Ten ostatni występ zakłóciła gwałtowna burza ale ten 4 godzinny koncert należy uznać za bardzo udany, choć zauważono braki sprzętowe w nagłośnieniu, lecz tej usterki nie jesteśmy w stanie na chwilę obecną poprawić. Całą imprezą pokierowała nasza koleżanka Alicja Kołodziej, zaś władze miasta reprezentował Sekretarz Miasta Krzysztof Jędrośka, którzy po występach wręczali zespołom okazyjne podziękowania. Raz jeszcze dziękuję zespołom, opiekunom, rodzicom dzieci, za występy w niełatwych pogodowo, sprzętowo i organizacyjnie imprezie, która okazała się pierwszym publicznym koncertem po ponad rocznej przerwie. Dziękuję grupie technicznej z Jerzym Adamczykiem i Henrykiem Mańka, fotografom i operatorom kamer: Bernadecie Oślizły, Romanowi Gunia, Henrykowi Chromikowi za kilkugodzinne zaangażowanie. Braliśmy też czynny udział w „Święcie wianków” w Olzie i z przyjemnością informuję, że nasza „Klika Machnika” nadal cieszy się popularnością, więc raz jeszcze zapraszam kolejnych mężczyzn do zespołu – próby w każdy wtorek od godz. 11.00. Miło nam było, że towarzyszyły nam nasze rodziny, pani Burmistrz Mariola Bolisęga i Członkowie Zarządu TMR. Składam też gorące podziękowanie kol. Jolancie Pikos za przygotowanie atrakcyjnego pływającego wianka. Zdjęcia i filmiki na naszej stronie (FB) wpis Towarzystwo Miłośników Rydułtów.

Henryk Machnik

Ciepło, cieplej ...

Czas letni dla Ciepłowników wcale nie jest czasem wakacji i odpoczynku. To okres wzmożonych prac modernizacyjnych i remontowych, ale przede wszystkim tych, związanych z przyłączaniem budynków do sieci ciepłowniczej. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się długość sieci na terenie Rydułtów, a co za tym idzie możliwość przyłączenia budynków zlokalizowanych w zasięgu ciepłociągów. Z roku na rok rośnie też liczba Odbiorców ciepła systemowego. Zastosowanie nowych technologii budowy sieci, nowoczesne, wyposażone w automatykę pogodową węzły cieplne, a także bezpieczeństwo i wygoda korzystania z ciepła systemowego sprawiają, że mieszkańcy naszego miasta coraz częściej wybierają to właśnie źródło ogrzewania. Za wyborem ciepła systemowego przemawiają również działania lokalnego dostawcy ciepła, który rozbudowuje sieci i zapewnia kompleksową realizację prac przyłączeniowych od etapu projektowania, przez uzyskanie wymaganych pozwoleń, wykonanie przyłącza ciepłowniczego, a także dostawę i montaż węzła

ciepłego wraz z jego podłączeniem do istniejącej instalacji wewnętrznej w budynku oraz uruchomieniem ogrzewania. Wybierając przyłączenie do sieci ciepłowniczej przyszły Odbiorca ciepła systemowego nie musi podejmować praktycznie żadnych działań w tym zakresie, co w porównaniu z przyłączeniem innych mediów grzewczych, jest zdecydowanym atutem. Zaletami ciepła systemowego są również:

- wygoda - ogrzewanie nie wymaga praktycznie żadnej obsługi, a komfort cieplny zapewnia zabudowana w węźle automatyka pogodowa,
- bezpieczeństwo - nie istnieje zagrożenie wybuchem, pożarem, czy też zatruciem tlenkiem węgla,
- ekologia - budynek ogrzewany ciepłem systemowym nie potrzebuje komina, gdyż nie emituje żadnych szkodliwych substancji do atmosfery.

Ponadto warto wspomnieć, że ciepło systemowe pozwala spełnić wymagania Uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r., w myśl której wszystkie kotły, które nie będą spełniać standardu emisyjnego klasy 5 lub wyżej normy PN-EN 303-5:2012, będą musiały być wymienione na inny sposób ogrzewania budynku. Dokonując wyboru źródła ogrzewania budynku warto zatem rozważyć korzystanie z ciepła systemowego.

Zapytaj o warunki przyłączenia i sprawdź przewidywane koszty ogrzewania u lokalnego dostawcy ciepła systemowego.

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Rydultowy, ul. Tetmajera 150
tel. 32 72 94 068, 32 72 94 933**

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
podpisanych kontraktów z NFZ**

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna, Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna, Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień, Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe,

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
usług komercyjnych (odpłatnych)**

- Panele Fotowoltaiczne (Longi, Suntech, Vsun, Ecodelta, Jolywood oraz wiele innych)
- Inwertery (w tym mikroinwertery Hoymiles),
- Pompy ciepła
- Grzejniki i Folie na podczerwień,
- Piece na pellet,
- Pellet,
- Magazyny Energii.

BEST EKO

44-280 Rydultowy, ul. Gajowa 20
Tel: 799 169 992
e-mail: bestekopl@gmail.com

KORZYŚCI:

- Zakup razem z montażem
- Dofinansowanie
- Liczne promocje
- Dla każdego klienta karta do Kauflandu z ustaloną kwotą (każdy zakup u nas powoduje doładowanie karty).

Zapraszamy do naszego biura

**Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9
w Rydultowach służą pomocą tel. +48 691 101 688**

Wizyty prywatne:

Chirurgia
Dermatologia
Urologia
Reumatologia
USG, Doppler, Radiologia
Kosmetologia
Trychologia
Podologia
Poradnia dietetyczna DIETIKON

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydultów, Rydultowy, ul. Plebiscytowa 47, tel. +48 515 828 453; Kolegium Redakcyjne (tel. +48 514 430 689, +48 510 791 300); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzeczek, J. Majer, E. Bluszcz, J. Oleś, A. Kołodziej, L. Majer, Ewa Wierzbińska-Kłoska; e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrzydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, komputerowy skład gazety: Janna Oleś. Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydultowy, FOTO SYCHA Rydultowy, fotoreporterzy: Bernadeta Oślizły, Damian Bizoń, Roman Gunia. Druk gazety: MZ Druk Radlin
Materiały zamieszczone w „Klucze” są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.